МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Інститут Навчально-науковий інститут економіки і управління

Кафедра економіки і права

«До захисту в ЕК»	**«До захисту допущено»**
Директор інституту	Завідувач кафедри
_____ Шеремет О. О.	_____ Заїнчковський А. О.
(підпис) (прізвище та ініціали)	(підпис) (прізвище та ініціали)
«___» _____ 2021 р.	«___» _____ 2021 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА

зі спеціальності 051 «Економіка»
(код та назва спеціальності)

освітньо-професійної програми «Економіка підприємства»

на тему: Напрями підвищення використання оборотних активів на підприємстві

Виконав: здобувач 4 курсу, групи ЕП-4-1

Пономаренко Сергій Сергійович _____
(прізвище, ім'я, по батькові повністю) (підпис)

Керівник Жужукіна Наталія Іванівна _____
(прізвище , ім'я та по батькові повністю) (підпис)

Рецензент Духновська Л.М. _____
(прізвище та ініціали) (підпис)

Засвідчую, що в цій кваліфікаційній роботі немає запозичень із праць інших авторів без відповідних посилань.

Здобувач_____
(підпис)

Київ – 2021 р.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Інститут Навчально-науковий інститут Економіки і управління
Кафедра Економіки і права
Освітній ступінь Бакалавр
Спеціальність 051 «Економіка»
(шифр і назва)
Освітньо-професійна програма «Економіка підприємства»
(назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри економіки і права
Заїнчковський А. О.
«27» січня 2021 року

З А В Д А Н Н Я

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧУ

Пономаренко Сергій Сергійович
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи:«Напрями підвищення ефективності використання оборотних активів на підприємстві»
керівник роботи Жужукіна Наталія Іванівна, к.е.н., доц.
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)
затверджені наказом закладу вищої освіти від « 27» січня 2021 року № 50-КС
2. Строк подання здобувачем роботи 03 червня 2021 року,
3. Вихідні дані до роботи: законодавчі та нормативні акти України, монографії, посібники, підручники, наукові статті відповідно до обраної теми, фінансова та звітність за 2018-2019 роки ТОВ «Бейкері Фуд-Індастрі» мережа Інтернет.
4. Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)
Вступ. Розділ 1.Теоретичні аспекти підвищення ефективності використання оборотних активів Назва . 1.1.Сутність поняття оборотні активи та їх значення для підприємства назва. 1.2.Особливості регулювання оборотних активів, назва 1.3.Показники та напрямки ефективного використання оборотних активів назва. Розділ 2. Аналіз фінансово-господарської діяльності та оборотних активів на ТОВ «Бейкері Фуд-Індастрі» назва 2.1.Характеристика історії та фінансово господарської діяльності ТОВ «Бейкері Фуд-Індастрі» назва. 2.2. Техніко-економічний аналіз діяльності ТОВ «Бейкері Фуд-Індастрі» та аналіз фінансового стану, назва. 2.3. Аналіз ефективності використання оборотних активів ТОВ «Бейкері Фуд-Індастрі» назва. Розділ 3.Напрями підвищення ефективності використання оборотних активів ТОВ «Бейкері Фуд-Індастрі» назва. 3.1.Напрями вдосконалення використання оборотних активів ТОВ «Бейкері Фуд-Індастрі» назва. 3.2. Підвищення ефективності роботи з ключовими елементами оборотних активів ТОВ «Бейкері Фуд-Індастрі»назва. 3.3.Оцінка впроваджених заходів підвищення ефективності. Висновки. Список використаних джерел. Додатки.
5. Перелік графічного матеріалу 6 рисунків 12 таблиць презентація 20 слайдів

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	Завдання прийняв

7. Дата видачі завдання 27 січня 2021 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів виконання кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Розроблення та затвердження плану роботи керівником	26.02.2021 р	Виконано
2	Написання розділу 1	12.03.2021 р.	Виконано
3	Робота над розділом 2	16.04.2021 р	Виконано
4	Підготовка розділу 3	19.05.2021 р.	Виконано
5	Остаточне оформлення роботи. Формування висновків і пропозицій, проекту доповіді, презентації. Погодження з керівником кваліфікаційної роботи	29.05.2021 р.	Виконано
6	Проходження перевірки на плагіат	07.06.2021 р.	Виконано
7	Попередній захист кваліфікаційної роботи	07.06.2021 р	Виконано
8	Подання завершеної роботи на розгляд завідувачу Кафедри	13.06.2021 р.	Виконано
9	Отримання зовнішньої рецензії, оформлення необхідних документів для захисту	03.06.2021 р	виконано
10	Захист кваліфікаційної роботи	14.06.2021 р.	виконано

Здобувач _____ Пономаренко С.С.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____ Жужукіна Н.І.
(підпис) (прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Напрями підвищення ефективності використання оборотних активів на підприємстві.

В даній кваліфікаційній роботі розглядаються теоретичні та практичні засади аналізу управління надходженням й витрачанням оборотних активів на підприємстві. Кожному із цих напрямків відведено окремий розділ, в якому описується застосування їх на прикладі ТОВ «Бейкері Фуд Індастрі».

У вступі розкривається актуальність оборотних активів, висвітлення об'єктів дослідження, мета та основні завдання, а також значення оборотних активів.

В першому розділі розглянута економічна сутність оборотних активів, їх значення для підприємства та особливості регулювання.

В другому розділі наведена характеристика історії та фінансово – господарської діяльності ТОВ «Бейкері Фуд Індастрі», його структура управління, та коментар облікової та податкової політики підприємства. Також аналізуються основні техніко-економічні показники діяльності підприємства за 2018-2019 рр., описується організація аналітичної роботи на підприємстві, аналіз фінансового стану, практичний економічний аналіз надходженням й витрачанням оборотних активів.

В третьому розділі наведені напрями вдосконалення використання оборотних активів та запропоновані засоби щодо оптимізації запасів ТОВ «Бейкері Фуд Індастрі» з їх економічним обґрунтуванням.

Після проведення розрахунків та повного аналізу діяльності підприємства були сформовані загальні висновки та пропозиції щодо ефективності використання оборотних активів на ТОВ «Бейкері Фуд Індастрі».

Ключові слова: ефективність використання оборотних активів, оптимізація використання оборотних активів, оборотні активи, запаси, «Lean-Production», практичний та економічний аналіз, фінансовий стан.

SUMMARY

Directions for improving the efficiency of current assets at the enterprise.

In this qualification work the theoretical and practical bases of the analysis of management of receipt and expense of current assets at the enterprise are considered. Each of these areas has a separate section, which describes their application on the example of Bakery Food Industry.

The introduction reveals the relevance of current assets, coverage of research objects, purpose and main objectives, as well as the value of current assets.

The first section considers the economic essence of current assets, their importance for the enterprise and the features of regulation.

The second section describes the history and financial and economic activities of «Bakery Food Industry» LLC, its management structure, and comments on the accounting and tax policy of the enterprise. Also the basic technical and economic indicators of activity of the enterprise for 2018-2019 are analyzed, the organization of analytical work at the enterprise, the analysis of a financial condition, the practical economic analysis by receipt and expense of current assets is described.

The third section presents areas for improving the use of current assets and offers tools for optimizing the stocks of «Bakery Food Industry» LLC with their economic justification.

After calculations and a full analysis of the company's activities, general conclusions and proposals were formed on the efficiency of the use of current assets at Bakery Food Industry .

Keywords: efficiency of use of current assets, optimization of use of current assets, current assets, stocks, "Lean-Production", practical and economic analysis, financial condition.

ЗМІСТ

ВСТУП……4

РОЗДІЛ 1 Теоретичні аспекти підвищення ефективності використання оборотних активів…….....6

1.1.Сутність поняття «оборотні активи» та їх значення для підприємства…....6

1.2. Особливості регулювання оборотних активів……...15

1.3 Показники та напрямки ефективного використання оборотних активів....24

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ……...30

РОЗДІЛ 2. Аналіз фінансово-господарської діяльності та оборотних активів на ТОВ "Бейкері Фуд Індастрі"…….....31

2.1. Характеристика історії та фінансово-господарської діяльності ТОВ «Бейкері Фуд Індастрі»……31

2.2.Техніко-економічний аналіз діяльності ТОВ «БейкеріФудІндастрі» та аналіз його фінансового стану……48

2.3. Аналіз ефективності використання оборотних активів ТОВ «БейкеріФудІндастрі»……...……55

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ……64

РОЗДІЛ 3. Напрями підвищення ефективності використання оборотних активів ТОВ «Бейкері Фуд Індастрі»……..65

3.1. Напрями вдосконалення використання оборотних активів ТОВ «Бейкері Фуд-Індастрі»……65

3.2. Підвищення ефективності роботи з ключовими елементами оборотних активів ТОВ «Бейкері ФудІндастрі»……...68

3.3 Оцінка впроваджених заходів підвищення ефективності……...85

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ……....87

ВИСНОВИКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ……88

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ……...90

ДОДАТКИ

ВСТУП

Актуальність теми обумовлена тим, що кожному підприємству яке здійснює комерційну діяльність, особливо виробничим підприємствам для здійснення своєї діяльності необхідно використовувати оборотні активи з максимальною ефективністю. Від кількості активів як задіяних так і тих, що знаходяться у простої - залежать витрати підприємства на зберігання, замовлення, транспортування. Від усіх цих витрат залежить прибуток та рентабельність підприємства, тому дуже важливо вміти їх ефективно задіяти через визначення оптимального розміру виробничих запасів і своєчасно робити замовлення. Також важливим є аналіз використання фактичної наявності запасів та їх динаміку. Все це буде розглянуто на прикладі підприємства ТОВ «Бейкері Фуд Індастрі».

Метою кваліфікаційної роботи є вивчення методичних аспектів аналізу і використання оборотних активів. Для досягнення поставленої мети, було поставлено наступні основні задачі:

- розкрити поняття оборотних активів як об’єкту аналізу;
- вивчити методику аналізу забезпеченості та ефективності використання оборотних активів;
- обґрунтувати напрямки удосконалення ефективності використання запасів і розкриття інформації щодо перспектив діяльності підприємства в сучасних економічних умовах господарювання;
- розробити рекомендації щодо покращення організації використання оборотних активів та застосування їх на досліджуваному підприємстві.

Об’єктом дослідження є сукупність фінансово-господарських операцій, які пов’язані із формуванням та використанням оборотних активів на ТОВ «Бейкері Фуд_Індастрі».

Предметом дослідження є методика використання оборотних активів на виробничих підприємствах.

Методи дослідження. Теоретичні аспекти використання оборотних активів досліджувались із застосуванням методів індукції та дедукції, що допомогли визначити місце даних активів у системі обліку, також було уточнено ключові терміни, пов'язані з використанням цих об'єктів. Історичний, логічний та порівняльний методи застосовувались при уточненні та дослідженні рахунків з використання оборотних активів, аналізу і синтезу, елімінування – для дослідження впливу факторів на оборотні активи. У дослідженні застосовувалися прийоми статистичних порівнянь, а також методи аналізу, узагальнення та графічного зображення даних для проведення аналізу формування і використання оборотних активів. Наукова новизна одержаних результатів полягає в теоретикометодичному обґрунтуванні та удосконаленні аналізу оборотних активів.

Практичне значення одержаних результатів. Застосування на практиці результатів дослідження дасть можливість забезпечити адекватне використання оборотних активів, отримання та аналіз вдосконалення системи виробництва та оптимізацію деяких запасів. Результати дослідження спрямовані на підвищення вигоди за рахунок скорочення об'єму виробничих запасів з урахуванням виробничих витрат, коливань попиту на ринку із застосуванням принципів та інструментів концепції «Lean-Production»(Ощадливе виробництво)

Результати дипломного дослідження можуть бути запропоновані як рекомендації та корисна сучасна практика для ТОВ «Бейкері Фуд-Індастрі».

Структура роботи. Робота складається з вступу, трьох розділів, висновків, переліку використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ 1 Теоретичні аспекти підвищення ефективності використання оборотних активів

1.1.Сутність поняття «оборотні активи» та їх значення для підприємства

Активи є найважливішою складовою будь-якої господарської діяльності підприємства, можуть бути сформовані за рахунок як власних, так і залучених джерел фінансування.

НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» містить таке тлумачення терміну: актив - це ресурси, контрольовані підприємством в результаті минулих подій, використання яких, як очікується, приведе до надходження економічних вигід у майбутньому.

Відповідно до даного стандарту усі активи розподіляються на дві групи – оборотні та необоротні. У стандарті виділено, що включають до оборотних активів, а саме: оборотні активи - гроші та їх еквіваленти, що не обмежені у використанні, а також інші активи, призначені для реалізації чи споживання протягом операційного циклу чи протягом дванадцяти місяців з дати балансу.

Для підприємства головним завданням є раціональний розподіл і використання оборотних активів у процесі його господарської діяльності. За умов високого рівня інфляції та постійного збільшення конкуренції підприємство повинне оптимізувати та правильно розподілити джерела фінансування оборотних активів. Це посприяє безперервній діяльності підприємства, дотриманню всіх виробничих програм, в результаті чого фірма матиме стійке фінансове становище, дотримуватиметься зобов’язань перед покупцями та зможе бути гідним конкурентом у своїй сфері.

Поняття «оборотні активи» почало зустрічатись в економічній літературі з початку минулого століття. Дане поняття трактується різними вченими по-різному, залежно від етапів розвитку економіки. За умов адміністративно-командної системи розповсюдженим було поняття «оборотні кошти», яке було одноманітним, адже головною функцією вважалось фінансування витрат та розрахунково-платіжне обслуговування кругообігу коштів у поточному періоді.

При умовах ринкової економіки поряд з терміном «оборотні кошти» з'явились поняття «поточні активи», «оборотні активи» та «оборотний капітал», оскільки вітчизняні економісти мали змогу вивчати заготовки та дослідження іноземних вчених та переймати їх досвід. У сучасних економічних умовах термін «оборотні кошти» вважається застарілим.

В економічній літературі часто можна зустріти ототожнення таких термінів: оборотні активи, оборотні засоби, оборотні фонди, оборотні кошти, оборотній капітал. Часто їх плутають між собою у зв'язку з відсутністю еквівалентів в українській мові або при неправильному перекладі наукової літератури. Дані поняття хоча і мають спільні риси, проте є різними.

Оборотні кошти – це форма руху вартості, а також її кругообігу на виробничому підприємстві. Оборотні кошти за свої складом є неоднорідними. Наприклад, до них можуть входити матеріальні елементи (запаси сировини та/або матеріалів), які в подальшому становитимуть основу готової продукції або елементи, які споживаються в процесі виробництва, але не включаються в речову форму виготовленого продукту (паливо). Також до оборотних коштів відносять грошові кошти (готівка в касі та кошти на рахунках в банку) та невідчутні активи (дебіторська заборгованість).

Оборотні фонди –це всі джерела формування оборотних коштів (фондів). Оборотній капітал –капітал, що постійно знаходиться в обороті і споживається у процесі одного операційного циклу чи протягом 12 місяців здати складання балансу.

Також оборотний капітал можна розглядати як відносини купівлі-продажу грошових коштів, оскільки на ринку вони є своєрідним товаром. Оборотний капітал авансується в оборотні активи і приймає їх монетарно-речову форму, а після закінчення операційного циклу повертає свій первісний вигляд. Таким чином, головною відмінністю оборотного капіталу від активів є те, що його не споживають, не витрачають, а лише авансують для того, щоб після кожного обороту повернути його в ту ж форму та в подальшому знову авансувати.

Оборотні активи – це активи, що обслуговують господарський процес і забезпечують його неперервність. Економічний сенс - «гроші та їх еквіваленти, що не обмежені у використанні, а також інші активи, призначені для реалізації чи споживання протягом операційного циклу чи протягом дванадцяти місяців з дати балансу»[1].

Кругообіг оборотного капіталу здійснюється протягом одного операційного циклу: грошові кошти авансуються у виробничі запаси, в процесі виробництва створюється і реалізується нова продукція (можливо на умовах комерційного кредиту, що викликає появу дебіторської заборгованості), виручка за реалізовану продукцію надходить на розрахунковий рахунок і знову авансується у виробництво. Якщо підприємство функціонує ефективно, процес кругообігу оборотного капіталу забезпечує неперервність виробничого процесу та зростання капіталу підприємства, оскільки в цьому випадку виручка за реалізовану продукцію перевищуватиме кошти, авансовані у виробництво. Процес кругообігу оборотного капіталу схематично можна представити записом:

Д – Т ... В ... ТП – ДП

де Д – грошова стадія кругообігу; Т – товарна стадія кругообігу; В – виробнича стадія кругообігу.[2]

На тривалість процесу кругообігу впливають такі фактори; час виробництва та обертання; організаційно-технічний рівень виробництва; умови постачання та збуту; ефективність процесу реалізації продукції; застосовувані форми розрахунків.

Формування і регулювання окремих елементів оборотних активів має свої особливості. У зв'язку з цим виділяють оборотні активи у сфері виробництва (оборотні фонди) і у сфері обігу (фонди обігу).

№	Класифікаційні ознаки оборотних активів	Елементи (види) оборотних активів
1	За характером фінансових джерел формування	1)валові оборотні активи; 2)чисті оборотні активи; 3)власні оборотні активи.
2	За видами	1)виробничі запаси сировини, матеріалів, купівельних напівфабрикатів та комплектуючих виробів; 2)запаси готової продукції; 3)дебіторська заборгованість; 4)грошові кошти; 5)інші види оборотних активів.
3	Залежно від участі в кругообігу	1)оборотні активи у сфері виробництва (оборотні фонди); 2)оборотні активи у сфері обігу (фонди обігу).
4.	За характером участі в операційному процесі	1)оборотні активи, що обслуговують виробничий цикл; 2)оборотні активи, що обслуговують фінансовий цикл.
5	Залежно від методів планування, принципів організації та регулювання	1)нормовані; 2)ненормовані.
6	За періодом функціонування	1)постійна частина оборотних активів; 2)змінна частина оборотних активів.
7	За часом перебування в кругообігу	1)початкові; 2)функціональні; 3)накопичені
8	За ступенем ліквідності	1)абсолютно ліквідні (високоліквідні); 2)швидколіквідні (середньоліквідні); 3)малоліквідні (низьколіквідні).
9	За формою функціонування	1)монетарна форма; 2)речова форма.
10	За ризиком вкладення	1)оборотні активи з високим ризиком вкладення; 2)оборотні активи з середнім ризиком вкладення; 3)оборотні активи з низьким ризиком вкладення.
11	За ступенем захищеності від інфляції	1)оборотні активи, що не підлягають інфляційним втратам; 2)оборотні активи, що піддаються інфляційним втратам

Рисунок 1.1 - Класифікація оборотних активів

На основі класифікації, наведеної у таблиці, більш детально проаналізуємо кожен вид оборотних активів.

1. За характером фінансових джерел формування оборотні активи бувають:

- валові – характеризують загальний обсяг оборотних активів, сформований за рахунок власного та позикового та залученого капіталу; в балансі вони відображаються в другому та третьому розділах активу;
- чисті – характеризують ту частину обсягу оборотних активів, яка була сформована за рахунок власного та довгострокового позикового капіталу;
- власні – характеризують ту частину оборотних активів, що сформувалась за рахунок власного капіталу підприємства.

2. За видами оборотні активи поділяють на:

- виробничі запаси сировини, матеріалів та купівельних напівфабрикатів, що характеризують обсяг вхідних матеріальних потоків у вигляді запасів, які забезпечують виробничу діяльність підприємства;
- запаси готової продукції, що характеризують обсяг вихідних матеріальних потоків у формі запасів готової продукції, що призначена для реалізації; зазвичай, до цього виду оборотних активів також відносять обсяг незавершеного виробництва, який коригується на коефіцієнт завершеності за окремими видами продукції;
- дебіторська заборгованість характеризує суму заборгованості на користь підприємств-покупців, та представлена фінансовими зобов'язаннями юридичних та фізичних осіб за розрахунками за товари, роботи, послуги, видані аванси тощо;
- залишки коштів в національній та іноземній валюті, а також сума короткострокових фінансових вкладень, які розглядаються як форма інвестиційного використання тимчасово вільних залишків грошових коштів;
- інші види оборотних активів, до яких відносять оборотні активи, які не були включені до складу вищерозглянутих видів, для прикладу, деякі вчені відносять сюди витрати майбутніх періодів.

3. Залежно від участі в кругообігу (в даній класифікаційній групі розглядається виробнича сфера) оборотні активи авансуються в оборотні виробничі фонди (оборотні активи у сфері виробництва) і фонди обігу (оборотні активи у сфері обігу):

- оборотні активи у сфері виробництва (оборотні фонди) – це кошти, авансовані в оборотні виробничі фонди та фонди обігу задля забезпечення безперервного процесу виробництва, реалізації готової продукції та отримання прибутку. До таких активів відносять виробничі запаси, незавершене виробництво та витрати майбутніх періодів. Ці активи ще називаються нормовані оборотні активи;
- оборотні активи у сфері обігу (фонди обігу) – це залишки готової продукції на складі підприємства, які вже відвантажені, але ще не оплачені покупцями, а також це товари, залишки коштів у касі підприємства, на поточному рахунку, у дебіторській заборгованості, в розрахунках, а також укладені в короткострокові цінні папери.

Незважаючи на певні відмінності у призначенні оборотних фондів та фондів обігу, вони тісно взаємопов’язані. Адже ці фонди обслуговують єдиний процес відтворення на виробництві, а також забезпечують його неперервність. Водночас фонди обігу та оборотні фонди є складовимиоборотних активів, які відображають розміщення їх за сферами відтворення в процесі руху, хоча вони є самостійними економічними категоріями. Встановлення найбільш оптимального співвідношення оборотних активів, які перебувають у даних сферах, сприяє більш ефективному їх використанню.

4. За характером участі в операційному процесі оборотні активи класифікують так:

- оборотні активи, що обслуговують виробничий цикл, а саме: запаси сировини, матеріалів та напівфабрикатів; обсяги незавершеного виробництва та запаси готової продукції;
- оборотні активи, які обслуговують фінансовий цикл підприємства, характеризують дебіторську заборгованість

5. Залежно від способів планування, принципів організації і регулювання виділяють:

- нормовані оборотні активи – це такі активи, які можуть бути точно визначені та зафіксовані як планові величини; їх обсяг можна точно визначити для того, щоб забезпечити безперервний процес виробництва. До них відносять засоби у виробничих запасах, у виробництві, у залишках готової продукції на складах підприємства. Нормовані активи є основною частиною оборотних активів на підприємстві;
- ненормовані оборотні активи – це такі активи, що їх не можна або надзвичайно важко точно встановити та зафіксувати у формі нормативу або планового обсягу. До них належать усі активи в обігу, окрім готової продукції на складах (грошові кошти в касі та на рахунках в банку, дебіторська заборгованість та засоби в розрахунках). Елементи оборотних активів, які обслуговують реалізацію продукції, не нормуються.

6. За періодом функціонування виділяють постійну і змінну частини оборотних активів:

- постійна частина є незнижувальним мінімумом оборотних активів, що потрібний підприємству для здійснення операційної діяльності;
- змінна частина оборотних активів, пов’язана із сезонними зростаннями обсягів виробництва та реалізації продукції, а також необхідністю формування в певні періоди господарської діяльності підприємства запасів товарно-матеріальних цінностей сезонного збереження, їх дострокового завезення та цільового призначення.

Науковці вважають, що фінансувати змінні оборотні активи доцільно використовуючи короткотермінові джерела, відповідно для постійної їх частини – довготермінові.

7. За часом перебування в кругообігу оборотні активи класифікує лише І.С. Чухно,, при цьому не пояснюючи, як обґрунтовується така класифікація.

8. За ступенем ліквідності оборотні активи поділяються на:

- абсолютно ліквідні або високоліквідні – це оборотні активи, які можуть бути моментально і без додаткових зусиль перетворені на грошові кошти. До них належать грошові кошти, поточні фінансові інвестиції, тощо. Також в багатьох випадках виділяють орієнтований термін їх конвертування, а саме до 90 днів, саме тому в цю групу також можна віднести поточну дебіторську заборгованість постійних покупців, які вчасно оплачують рахунки за поставлені товари, здійснені роботи та/або виконані послуги;
- швидколіквідні (середньоліквідні) – це ті оборотні активи, для переведення яких в готівку потрібен додатковий час. До них можна віднести виробничі запаси, готову продукцію і дебіторську заборгованість;
- малоліквідні (низьколіквідні) – це активи, для реалізації яких потрібен тривалий час. До них відносять виробничі запаси, готову продукцію, яка не користується попитом та біологічні активи. Варто зазначити, що в економічній літературі чітко не виділено склад груп ліквідностіоборотних активів, тому класифікація оборотних активів за цією даною ознакою є умовною і залежить від потреб підприємства або ринкової ситуації.

9. За формою функціонування оборотні активи поділяють на:

- Монетарну форму, що включає в себе грошові кошти та їх еквіваленти.
- Решту оборотних активів відносять до речової форми

10.Поділ оборотних активів за ризиком вкладення здійснюють вітчизняні автори за групами:

- з високим ризиком вкладення;
- середнім ризиком вкладення;
- низьким ризиком вкладення.

Проаналізувавши їх позиції, можна побачити, що дана класифікація оборотних активів подібна класифікації за ступенем ліквідності. Автори правильно виділили класифікаційну ознаку, оскільки фактор ризику є

важливим при прийнятті управлінських рішень. Однак, цю класифікацію більш доцільно використовувати для оборотного капіталу, вартість якого вкладається в оборотні активи та відображає групи ліквідності активів через вкладений у них капітал.

11.За ступенем захищеності від інфляції виділяють:

- оборотні активи, що не підлягають інфляційним втратам;
- оборотні активи, які піддаються інфляційним втратам

Така класифікація набуває умовного характеру, оскільки впливу інфляції не піддаються прямо лише активи, які виробляються на аграрному підприємстві.

Найбільш прямий вплив має інфляція на знецінення грошових коштів.

Хоча існує багато різних класифікацій оборотних активів, до них належать ті елементи, які при правильному управлінні, дозволяють підприємству збільшити конкурентну перевагу на ринку. Часто неможливо розмежувати елементи оборотних активів, оскільки вони перебувають у постійному русі, переходячи зі сфери виробництва у сферу обігу і навпаки.

Перевагами оборотних активів вважають високу ліквідність, можливість їх швидкої реструктуризації, можливість підвищення швидкості обігу шляхом ефективного управління, а також те, що частина оборотних активів вже є готовим засобом платежу. До недоліків відносять оборотних активів відносять знецінення грошових коштів в результаті інфляції , високий рівень фінансових ризиків та додаткові витрати на зберігання оборотних активів, які не використовуються.

Частка оборотних активів у загальній кількості активів може бути різною залежно від напрямку роботи підприємства , проте пріоритет має бути на досягненні оптимального співвідношення усіх наявних активів. Якщо розглядати довгострокову перспективу, то обсяги оборотних активів мають

бути достатніми та оптимальними для того, щоб забезпечити ефективну діяльність усіх систем підприємства, включаючи виробничу та фінансову.

Оборотні активи також повинні бути ефективними у поточній і операційній діяльності підприємства, щоб забезпечити платоспроможність та ліквідність на потрібному рівні для даного суб'єкта господарювання.

Ефективна діяльність суб'єкта господарювання забезпечується завдяки правильно організованому обліку запасів, а саме завдяки:

1) раціональній організації складського обліку;

2) наявності інструкцій щодо правильного обліку запасів;

3) розроблення номенклатури запасів;

4) правильній класифікації та групуванні запасів;

5) розробленню норм і правил витрачання та списання запасів.

1.2. Особливості регулювання оборотних активів

У сучасних умовах розвитку економіки ефективна діяльність різного роду підприємств забезпечується дієвими механізмами обліку оборотних активів. Достовірне й повне відображення в обліку інформації про оборотні активи можлива лише при наявності дієвих методів регулювання як на рівні суб'єктів господарювання, так і на рівні держави. Саме тому питання вдосконалення нормативно-правового регулювання, яке стосується обліку оборотних активів є важливим завданням для держави.

Нормативно-правовим забезпеченням обліку, за нашим розумінням, є сукупність нормативно-правових актів найвищих гілок влади у державі, а саме: законодавчої, виконавчої та представницької, а також Міністерства фінансів України, інших міністерств та відомств, та кожного підприємства зокрема, які сприяють повноцінному функціонуванню та динамічному розвитку обліку, фінансової звітності та економічного контролю в нашій державі.

Нормативно-правову базу можна представити так:

1. Конституція України, Закони і Кодекси України;

2. Укази, розпорядження та постанови Президента та Кабінету Міністрів України;

3. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку, МСБО/МСФЗ;

4. Нормативно-правові акти, наприклад, інструкції та накази, методичні рекомендації Міністерства фінансів України;

5. Рішення та накази, які розробляються безпосередньо на підприємстві, наприклад, Наказ про облікову політику підприємства.

Найважливішим законодавчим актом є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999р №996-XIV зі змінами та доповненнями. Даний Закон регулює систему ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, а також їх державне регулювання на підприємстві в цілому.

Формування інформації про оборотні активи у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності регулюється Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку. До них належать наступні нормативно-правові акти:

- МСБО 1 «Подання фінансової звітності»
- МСБО 2 «Запаси»;
- МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів»;
- МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки»;
- МСБО 18 «Дохід»;
- МСБО 32 «Фінансові інструменти: розкриття та подання»;
- МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка».

Для правильного відображення усіх господарських операцій, а також формування звітності використовують План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань і господарських операцій підприємств і організацій, а також Інструкцію про застосування плану рахунків, що були

затверджені наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. №291 із внесеними змінами. Також для правильного відображення оборотних активів використовують: Інструкцію з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків, Методичні рекомендації з обліку запасів, Методичні рекомендації про застосування регістрів бухгалтерського обліку та інші нормативно-правові акти.

У зв'язку із переходом вітчизняних підприємств на Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та фінансової звітності, аудиторська діяльність також повинна керуватись Міжнародними стандартами аудиту, які враховують усі особливості МСБО. Хоча міжнародні та національні стандарти мають багато спільних рис, відмінні риси також існують.

Згідно Плану рахунків для ведення обліку оборотні активів виділено рахунки другого та третього класів:

- 2 клас «Запаси»;
- клас «Кошти, розрахунки та інші активи».

Кожне підприємство має свої особливості у веденні бухгалтерського обліку, саме тому повинне мати Наказ про облікову політику, в якій буде відображено усі нюанси організації обліку. Для підвищення ефективності ведення обліку на підприємстві також створюють наступні документи: Робочий план рахунків для обліку оборотних активів, Наказ про проведення інвентаризації товарно-матеріальних цінностей, посадові інструкції, графіки документообігу та інвентаризації, регламенти бухгалтерських та інших адміністративних служб та порядок організації та реалізації внутрішнього контролю.

Зміст і завдання облікового процесу оборотних активів полягає у наступному:

1) встановлення графіків дії для певної підсистеми;

2) визначення складових даних, які надходять та передаються підсистемою, вибір методів і способів накопичення, обробки та передачі інформації;

3) визначення шляхів наукової організації праці облікових працівників.

Методичні основи щодо формування в обліковому процесі інформації про оборотні активи та розкриття такої інформації у фінансовій звітності регламентуються комплексом нормативних актів, які у сукупності формують відповідну нормативно-правову базу. В Україні базовим документом, який визначає порядок забезпечення та регламентує формування облікових процесів на підприємстві, є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність», тому він вважається найбільш пріоритетним у дослідженні нормативно-правової бази обліку оборотних активів.

Міжнародні стандарти носять рекомендаційний характер та є міжнародним орієнтиром щодо гармонізації та стандартизації обліку і фінансової звітності в усьому світі. Багато країн приймають МСБО як базовий документ, на основі якого розробляють власні національні стандарти. Складовою частиною МСБО є міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ), які можна розцінювати як інструмент глобалізації економіки і світових господарських зв’язків.

Що ж до вивчення принципів GAAP США, то необхідність в цьому пояснюється перш за все, тим, що ці стандарти використовуються, такою розвинутою країною, як США, крім того, у Великобританії існують свої Загальноприйняті концептуальні основи, які багато в чому схожі з GAAP США, а, як відомо, в цих країнах розташовані найбільші фондові ринки, вони також мають велику кількість дочірніх підприємств у інших країнах, на яких формується звітність за національними вимогами і окремо за стандартами GAAP, які майже відповідають МСФЗ, проте мають певні відмінності щодо відображення в обліку і звітності, у тому числі і активів підприємств.

Таким чином, проведемо аналіз міжнародного досвіду щодо визнання та класифікації активів підприємства, зокрема оборотних активів, взявши для порівняння МСФЗ, GAAP США і П(С)БО (рис. 1.2) на наступній сторінці.

Рисунок - 1.2 Порівняльна характеристика групування активів згідно МСФЗ, ОААР США, П(С)БО

МСФЗ не вимагають, але заохочують подання окремо поточних і не поточних активів, що відповідає поділу в П(С)БО на оборотні і необоротні активи. На практиці більшість виробничих та торговельних підприємств в Україні, як показують дослідження, дійсно подають ці критерії окремо, у той час як фінансові установи та інші підприємства, що працюють за довготерміновими проектами, наприклад, будівельні компанії, зазвичай не роблять цього[3].

У НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» знаходимо, що активами є ресурси, контрольовані підприємством, використання яких, як очікується, приведе до надходження економічних вигод у майбутньому.

Згідно МСБО 39 "Фінансові інструменти: визнання і оцінка", фінансовий актив — це будь-який актив, що є: грошовими коштами; контрактним правом отримувати грошові кошти або інший фінансовий актив від іншого підприємства; контрактним правом обмінювати фінансові інструменти з іншим підприємством за умов, які є потенційно сприятливими; інструментом капіталу іншого підприємства.

Розглянемо визначення запасів за МСБО 2 "Запаси", якому майже повністю відповідає П(С)БО 9 "Запаси". Згідно з цим стандартом запаси — це активи, які:

- утримуються для продажу в звичайному ході бізнесу;
- знаходяться в процесі виробництва для такого продажу;
- існують у формі основних чи допоміжних матеріалів для споживання у виробничому процесі або при наданні послуг.

Вищезгадані активи включають товари, що були придбані та зберігаються для перепродажу, наприклад, товари, придбані підприємством для роздрібної торгівлі та призначені для перепродажу, або інша власність, утримувана для перепродажу та вироблена готова продукція.

За МСФЗ 1"Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності", знаходимо, що кожне підприємство самостійно вирішує подавати чи не подавати поточні та непоточні активи у вигляді окремої класифікації в балансі. Таким чином, згідно з МСБО 1"Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності", активи підприємств можуть класифікуватись як поточні, якщо вони:

- як очікується, будуть реалізовані або утримувані для продажу чи споживання у звичайному ході операційного циклу підприємства;
- утримуються в основному з метою продажу або протягом короткострокового періоду та, за очікуванням, будуть реалізовані протягом дванадцяти місяців з дати балансу;
- є грошовими коштами чи активами, еквівалент! ними грошовим коштам, не обмеженим у їхньому використанні.

Виходячи з цього, за МСБО 1, усі інші активи слід визначати як непоточні активи (рис. 1).

У стандартах GAAP США, а саме — в Положеннях про концепції бухгалтерського обліку (SFAS) 2 «Якісні характеристики інформації бухгалтерського обліку», знаходимо, що підприємства зобов'язані відображати балансовому звіті інформацію про свої поточні і довгострокові активи окремо у міру зменшення їх ліквідності.

SFAS 6 «Елементи фінансових звітів комерційних підприємств», в системі GAAP, визнає активи як ресурси компанії, які повинні принести їй господарську вигоду в майбутньому.

В системі обліку GAAP розрізняють довгострокові активи і поточні активи, що реалізуються протягом одного року.

Згідно з вимогами GAAP акти ви виділяють як поточні, коли:

— активи включають готівкові грошові засоби й інші активи, які можуть бути обернені в грошові засоби, а також активи, які призначені для продажу або споживання протягом нормального циклу;

– діяльності компанії або протягом одного року після складання даного балансового звіту залежно від того, який із них довше.

Довгостроковими будуть наступні активи:

— основні засоби — власність, будинки і обладнання — довгострокові або не поточні, не призначені для продажу в даному обліковому пері! оді активи, які використовуються в діяльності компанії(земля, природні копалини і т. ін.);

— нематеріальні (неосяжні) активи, які в балансовому звіті показуються як самостійний елемент;

— інвестиції і фонди;

— інші активи, що не ввійшли у вище перераховані ознаки.

Розглянемо тепер, як визначаються поточні активи згідно зі стандартами GAAP. Активами є товарно-матеріальні запаси (ТМЗ), які мають наступні ознаки: товарно-матеріальні запаси є власністю компанії, тобто об'єктом обліку;

товарно-матеріальні запаси — це матеріальні активи; товарно-матеріальні запаси призначені для продажу або використання у виробництві, вони постійно витрачаються і замінюються новими (поновлюються).

Найбільш поширеними видами товарно-матеріальних запасів є сировина, незавершене виробництво, готова продукція, компоненти готової продукції, наливні і сипучі речовини (бензин, цукор), споруди, будівництво яких незавершене і т. ін. Машини і обладнання, які виступають в якості основних засобів для компанії, яка їх закуповує, до моменту їх продажу є товарно-матеріальними запасами для компанії, що їх виробляє. Залежно від діяльності підприємства, товарно-матеріальні запаси поділяються на товарні запаси та виробничі запаси.

Товарні запаси — куплені компанією товари, які призначені для подальшого перепродажу. При цьому компанія не вносить значних змін в їх фізичну форму (при купівлі у постачальника вони вже є готовою продукцією). Проте в деяких випадках компанії, які займаються перепродажем, здійснюють комплектацію таких товарів, їх комбінування в деякі системи, які потім реалізуються покупцю, як єдиний готовий продукт.

Виробничі запаси – куплені або самостійно виготовлені вироби, які підлягають подальшій переробці в компанії. Їх можна виділити як сировину, незавершене виробництво, готова продукція, допоміжні матеріли. За стандартами GAAP, що майже співпадають з міжнародними стандартам обліку, всі ці види товарно-матеріальних запасів об’єднані в рамках загальної статті балансового обліку «Товарно–матеріальні запаси». Після введення П(С)БО в Україні, цій статті відповідає П(С)БО 9 «Запаси».

З проведеного дослідження бачимо, що підходи до визнання і класифікації активів, зокрема оборотних активів, за стандартами МСФЗ, П(С)БО, GAAP мають свої особливості, а також схожість та відмінності щодо відображення їх в балансі підприємства.

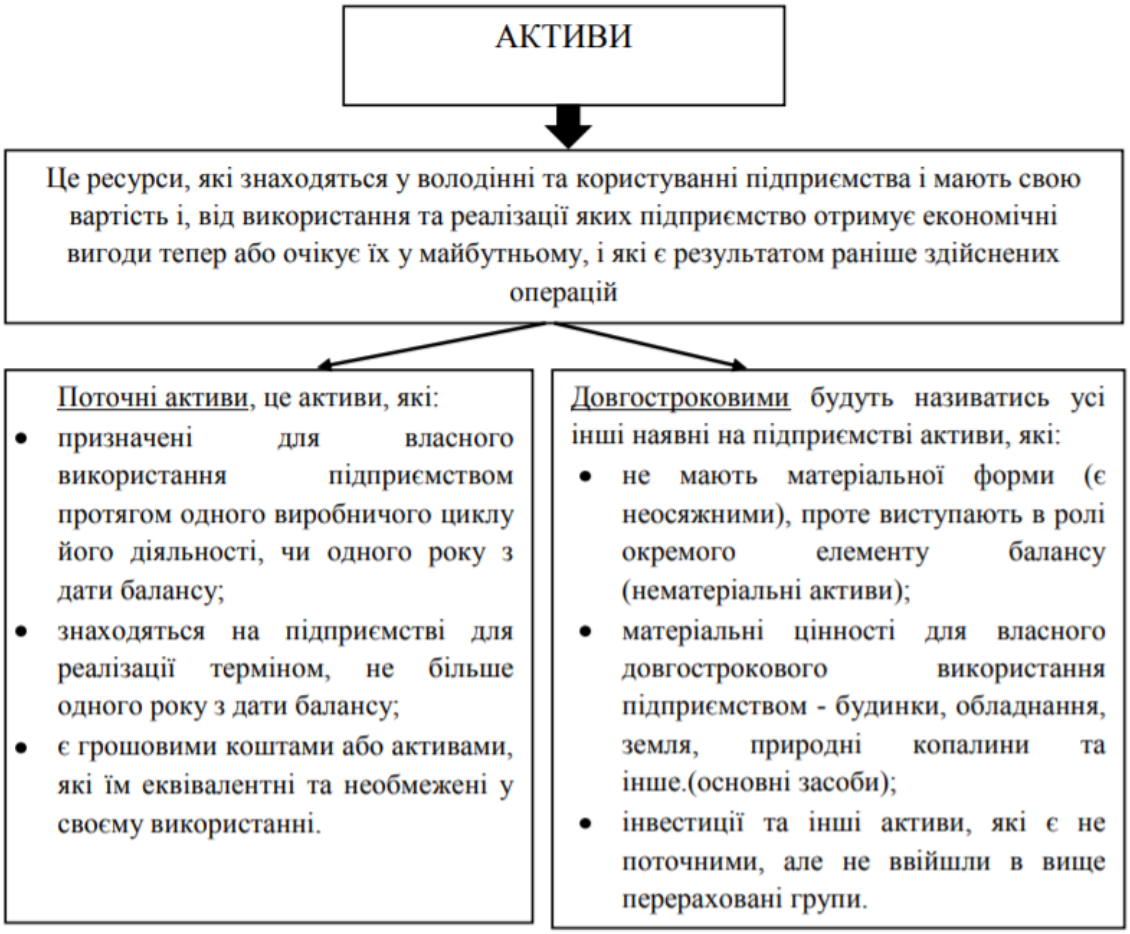

Рисунок - 1.3 Визнання та розподіл активів в балансі

Більш важливим буде розподіл активів на довгострокові і поточні. Так як поняття необоротних активів не зовсім вірно, тому що матеріальні цінності, що використовуються на підприємстві тривалий час, більше одного року і переносять свою вартість на готову продукцію частинами по мірі зносу, або нематеріальні активи, насправді перебувають в обороті підприємства, просто цей шлях набагато повільніший, проте він є і це не можна ігнорувати. (Рис. 1.3).

Тим більше, що придбання і введення в експлуатацію таких цінностей потребує від підприємств значних капітальних вкладень, відшкодування яких буде відбуватись у довгостроковому періоді.

Поняття оборотних активів також не є вдалим вибором. Адже в обороті знаходяться, як правило запаси і дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги, включаючи аванси видані.

Проте грошові кошти, а також інші види дебіторської заборгованості можуть бути в господарському обороті підприємства, а можуть бути направлені на інші цілі. Таким чином, оборотні активи є вужчим поняттям, ніж поточні активи, які повністю характеризують господарські засоби, які використовуються в поточному періоді. Саме через це вбачаємо за необхідність запропонувати новий підхід до визначення і групування активів, зокрема оборотних активів підприємства.

1.3 Показники та напрями ефективного використання оборотних активів

Оборотні засоби підприємств становлять значну частину їхніх матеріально-грошових активів. Тому раціональне та економне використання оборотних засобів в процесі господарювання має велике економічне значення. Для оцінки ефективності використання оборотних засобів підприємства використовують такі показники:

Оборотність оборотного капіталу – це тривалість його повного кругообігу з моменту придбання оборотних коштів до виходу та реалізації готової продукції. Економічне значення показника полягає у тому, що від нього залежить величина необхідних підприємству коштів для здійснення виробництва та реалізації продукції.

Коефіцієнт оборотності (кількість оборотів) визначається діленням виручки від реалізації продукції за рік на середньорічний залишок оборотного капіталу. Цей показник показує кількість оборотів, які здійснюють кошти за плановий період і суму реалізованої продукції, що припадає на одну гривню оборотного капіталу, та визначається за наступною формулою:

$$\text{Ко}\,\frac{Q}{Q\text{з}}$$

де Ко– коефіцієнт оборотності (кількість оборотів);

Q – обсяг реалізованої продукції, грн;

Qз – середньорічний залишок оборотного капіталу, грн.

Чим більше оборотів здійснює оборотний капітал за рік, тим ефективніше він використовуються. Для аналізу динаміки ефективності його використання визначають два показники: коефіцієнт оборотності нормованого оборотного капіталу та коефіцієнт оборотності всього оборотного капіталу.

Коефіцієнт завантаження коштів в обороті – показник, обернений до коефіцієнта оборотності, який показує, скільки оборотного капіталу припадає на 1 грн реалізованої продукції. Величину цього показника обчислюють за формулою:

$$\text{Кз}\,\frac{Q\text{з}}{Q}$$

Тривалість одного обороту (в днях) визначається діленням кількості днів у році иа коефіцієнт оборотності оборотного капіталу:

$$\text{Т} = 360/\text{Ко}$$

Тривалість одного обороту характеризує швидкість обертання. Цей показник обчислюється в днях і визначається періодом, за який оборотний капітал підприємства здійснює один оборот. Швидкість обертання оборотного капіталу характеризує ефективність його використання. Прискорення оборотності оборотного капіталу зумовлює: по-перше, збільшення обсягу продукції на 1 грн поточних витрат підприємства; по- друге, вивільнення частини коштів і створення додаткових резервів для розширення виробництва.

Тривалість обертання коштів – це синтетичний показник, здатний відображати одночасно результат процесу матеріального відтворення (обсяг реалізації створених товарів) та ефективність використання у цьому процесі матеріальних засобів і коштів. Порівнюючи фактичний час обертання з плановим, визначають прискорення або сповільнення обертання оборотного капіталу підприємства. Результатом прискорення оборотності оборотного капіталу є зменшення його суми при незмінному обсязі виробництва. І навпаки,

при сповільнені обертання оборотного капіталу необхідно додатково залучати відповідну суму коштів для виконання програми виробництва.

Сума вивільнення оборотних коштів у результаті прискорення їх обертання або додаткового залучення внаслідок сповільнення обертання визначається за формулою:

$$\Delta Оз = \frac{(ti - to) * Q}{T},$$

де *to* та – тривалість одного обороту оборотного капіталу у базовому і звітному періоді, днів;

Q – обсяг реалізованої продукції за рік, грн;

Т – тривалість аналізованого періоду, днів.

Якщо сума вивільнених або залучених оборотних коштів підприємства розраховується за рік, то тривалість аналізованого періоду становить 360 днів.

Рентабельність оборотного капіталу визначається відношенням прибутку підприємства до середньорічного залишку оборотного капіталу. Цей показник показує масу прибутку, що припадає на 1 грн оборотного капіталу підприємства.

$$P = П/Qз$$

Ефективність використання оборотних активів на підприємстві має важливе значення, оскільки справляє значний вплив на загальну ефективність використання всієї сукупності засобів виробництва. В сучасних умовах господарювання раціональне та економне управління оборотними активами, забезпечення безперервності і ефективності господарської діяльності – це одне з найважливіших завдань підприємств. Ефективне управління оборотними активами передбачає проведення постійного моніторингу оборотного капіталу, строку його перебування на кожній зі стадій та пошук шляхів прискорення обертання. Крім того, важливим є визначення оптимальної величини

оборотного капіталу, що забезпечить безперебійне ефективне функціонування підприємства, а також – мінімізує наявність недіючих поточних активів.

Ефективність управління оборотним капіталом на підприємстві характеризується швидкістю його обороту (оборотністю). Чим менше оборотні активи затримуються на окремих стадіях, тим швидше завершується їхній кругообіг. Прискорення обертання оборотного капіталу призводить як до підвищення ефективності його використання, так і зростання ефективності діяльності підприємства. За умов прибуткової роботи підприємства наслідком прискорення процесу обертання оборотного капіталу є збільшення величини виробленої продукції та річного прибутку. У разі, коли існують обмеження щодо попиту на продукцію, яку виробляє підприємство, прискорення процесу обертання призводить до вивільнення з обороту певної суми оборотних коштів і появи можливості їх використання в іншому напрямку діяльності підприємства з метою отримання додаткового прибутку або досягнення певного соціального ефекту.

З метою прискорення обертання оборотного капіталу у сфері виробництва необхідно: впроваджувати новітню техніку та технологію, зокрема безвідхідну та ресурсозберігаючу; забезпечити зниження матеріало- й енергомісткості продукції; раціонально використовувати матеріальні ресурси; організовувати використання вторинних ресурсів; модернізувати виробничу інфраструктуру підприємства; формувати систему мотивації для раціонального використання матеріальних ресурсів; удосконалювати форми організації виробництва.

У сфері обігу потрібно забезпечити: удосконалення маркетингової діяльності підприємства; прискорення процесу реалізації готової продукції; удосконалення системи розрахунків за відвантажену продукцію; ефективне управління дебіторською заборгованістю; розширення взаємодії з банківськими установами з приводу залучення коштів і здійснення розрахунків; дотримання договірної та платіжної дисципліни.

Важливим напрямком поліпшення використання оборотного капіталу є раціональне використання матеріальних ресурсів. Напрями економії матеріальних ресурсів можна поділити на дві групи: виробничо-технічні та організаційно-економічні.

Виробничо-технічні резерви економії сировини і матеріалів – це впровадження нової техніки і прогресивних технологій, поліпшення якості матеріальних ресурсів та умов їхнього зберігання. Здійснення заходів, які забезпечують раціональне використання матеріальних ресурсів, передбачає додаткові витрати, проте це призводить до підвищення ефективності виробництва.

Організаційно-економічні напрями ефективного використання оборотного капіталу передбачають удосконалення планування господарської діяльності, системи ціноутворення та матеріального стимулювання. Особливістю заходів організаційно-економічного характеру є те, що здійснення їх, як правило, не потребує додаткових витрат.

Важливим шляхом підвищення ефективності використання оборотного капіталу є зниження матеріаломісткості продукції. Економія матеріальних ресурсів дає можливість збільшити випуск продукції з відносно меншими витратами, що знижує собівартість і зумовлює зростання прибутку підприємства.

Важливим напрямом підвищення ефективності використання оборотних коштів у підприємствах є впровадження ресурсозберігаючих та безвідходних технологій. В цих умовах забезпечується найбільш раціональне використання виробничих ресурсів, а відходи виробництва в технологічному процесі мінімальні. Ліквідація втрат на всіх стадіях аграрного виробництва, поліпшення зберігання і реалізації виробленої продукції може збільшити продовольчий фонд країни приблизно на 20-25%.

У підприємствах, що здійснюють переробку продукції, важливим напрямом підвищення ефективності оборотних активів є раціональне

використання сировини. Поліпшення використання сировини здійснюється на основі зменшення витрат сировини на виробництво одиниці кінцевої продукції та зниження втрат сировини при зберіганні, транспортуванні та переробці. Для визначення ефективності використання оборотного капіталу на підприємствах, що переробляють сировину, розраховують такі показники, як коефіцієнт виходу готової продукції з вихідної сировини та витрата сировини на одиницю готової продукції

Важливим шляхом поліпшення використання оборотного капіталу є прискорення його оборотності. Воно може бути досягнуто на основі раціонального поєднання галузей з різною тривалістю виробничого циклу; забезпечення раціональної структури оборотного капіталу для одержання найбільшого приросту виробництва продукції.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ

Отже, важливе місце в загальній сукупності активів підприємства становлять оборотні активи. Вони являють собою сукупність товарних та матеріальних цінностей, а також грошових коштів, які не лише обслуговують операційну діяльність суб'єкта господарювання, а й призначені для споживання чи реалізації протягом одного року або одного операційного циклу.

Існує велика різноманітність класифікацій оборотних активів. До їх складу входять виробничі запаси, грошові кошти та дебіторська заборгованість. Інформацію про дані активи можна знайти в Балансі, Звіті про рух грошових коштів, а також в Примітках до річної фінансової звітності.

Узагальнюючи вищенаведену інформацію, варто зазначити, що існуючі на сьогоднішній день класифікації оборотних активів не повністю відповідають потребам управління підприємством. Важливими класифікаціями є наступні: за ліквідністю оборотних активів, за формою власності, за ступенем використання у виробничому процесі, за їх складом, для їх ефективного використання і управління на виробничих та промислових підприємствах.

Схема визначення і групування активів, подана у розділі, більш наближена до міжнародних стандартів обліку, що має значення для України, як країни, що має намір в найближчий час вступити до Європейського союзу.

Важливим шляхом щодо поліпшення використання оборотних активів є прискорення їх оборотності та скорочення запасів**.** Воно може бути досягнуто на основі раціонального поєднання галузей з різною тривалістю виробничого циклу; забезпечення раціональної структури та використання оборотного капіталу для одержання найбільшого приросту виробництва продукції.

РОЗДІЛ 2. Аналіз фінансово-господарськоїдіяльності та оборотних активів на ТОВ “БейкеріФудІндастрі”

2.1. Характеристика історії та фінансово-господарської діяльності ТОВ «Бейкері Фуд Індастрі»

Компанію «БейкеріФудІндастрі» заснував в 1997 році угорський майстер-пекарсс Йожеф Палашті. Виробництво булочок, відомих сьогодні в 26 країнах світу, починалося в переобладнаному приватному будинку невеликого угорського містечка Кечкемет як сімейний бізнес. Продаж випічки здійснювався за франчайзинговою системою через маловідому на той час мережу невеликих пекарень [3,4].

Ароматні булочки дуже сподобалися покупцям, і вже в 1999 році компанія вийшла на міжнародний ринок – до Словаччини, Польщі, Хорватії.

В Україні свіжа випічка «Форнетті» з’явилася в 2004 році, а в 2005 році у селищі Козелець, Чернігівської області відкрилось підприємство з виробництва напівфабрикатів хлібобулочних виробів «Форнетті – Україна».

ТОВ з іноземними інвестиціями «Форнетті – Україна» - найбільший виробник хлібобулочних виробів глибокої заморозки в Україні. Існуюча продуктивність обладнання – 1000 тонн на місяць.

Основними видами діяльності є виробництво хліба та хлібобулочних виробів, виробництво сухарів, печива, пирогів, тістечок тривалого зберіганнята виробництво макаронних виробів.

Перелік засновників та розміри внесеного статутного капіталу: БЕЙКЕРІ-ФОРНО ЛТД(75,2460%) - розмір внеску до статутного фонду: 10 598 800,00 грн; "УПРАВЛІННЯ ВЛАСНІСТЮ ПАЛАШТІ"(23,8090%) - розмір внеску до статутного фонду: 3 353 629,90грн; Карпов Володимир Миколайович(0,9450%) - розмір внеску до статутного фонду: 133110,32 грн.Загалом розмір статутного капіталу 14 085 540,22 грн,закінчення його формування 19.05.2005.

З 2009 року завод має три сучасні італійські лінії Canol, дві з яких – автоматичні, що дозволяє звести до мінімуму участь людини у формуванні продуктів і забезпечити незмінно високу якість виготовлених виробів.

Автоматизований заводський склад готової продукції дозволяє зберігати одночасно близько 350 тонн товару, крім цього є регіональні центри з орендованими складськими приміщеннями і транспортною логістикою в Дніпрі, Одесі і Тернополі.

Асортимент продукції компанії «Форнетті – Україна» представленийвиробами з листкового та листково–дріжджового тіста з різними начинками і складається із виробів різної вагової категорії (від 20 гр. до 1 кг.) і готовності (в сирому вигляді і попередньо випечені). Термін зберігання продукції в замороженому вигляді при температурі - 18° С від 4 місяців до 1 року. Всі кінцеві продукти (випічка) продаються на ваги. Більшість заморожених напівфабрикатів перед випіканням не потребують розморожування.

Як і на закордонних ринках, компанія практикує в Україні виробництво ексклюзивних продуктів для замовника.

Система контролю якості та безпеки на робочому місці в компанії сертифікована згідно систем менеджменту якості (ISO 9001) і безпеки харчових продуктів (ISO 22000).

Лабораторіяпідприємстваздійснюєконтрольякості:

- сировини;
- дотримання умов поставки, зберігання і підготовки до виробництва;
- процесу виробництва;
- виготовлених виробів.

Компанія регулярно проводить аудит постачальників відповідно до вимог міжнародного стандарту ISO 22000. На підприємстві працює система реєстрації актів невідповідності на доставлену сировину, при реєстрації трьох

актів, постачальників переводять в резервні до усунення виявлених невідповідностей.

ТОВ «БейкеріФудІндастрі» співпрацює з різними постачальниками сировини, основні з них наведені в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Постачальники сировини ТОВ «БейкеріФудІндастрі»

Постачальники	Вид сировини
ТОВ «Миронівський хлібопродукт»	Борошно житнє
ТОВ «Товарознавство»	Цукор-пісок, крохмал, дріжді
ТОВ «Щедро»	Маргарин, повидло яблучне, ізюм, молоко сухе знежирене
ТОВ «Артемівськ»	Сіль
ТОВ «Овостар»	Олія рослинна, патока
ТОВ «Дельта-Вільмар»	Паперово-обгортувальна тара
ТОВ «ТЕРРА-ФУД»	Яйця

Моніторинг процесу виробництва, контролю якості реалізується за допомогою спеціалізованих електронних програм контролю: усі вимірювання показниківтехнологічного процесу синхронізуються в єдину базу даних. В разі відхилень система оперативно надсилає електронне повідомлення, що запобігає виготовленню неякісної продукції.

Випічка зразків продукції для аналізу проводиться за кожну годину роботи лінії, а також доби зберігання продукції на складі, контрольні зразки зберігаються на складі заводу на протязі всього строку зберігання продукції.

Одночасно з модернізацією виробництва у 2010 році компанія «Форнетті» провела повне оновлення пічного обладнання у роздрібній мережі,

що дозволило забезпечити найвищу якість на останньому етапі виробництва – випіканні.

Зручність, якість і смак продуктів виробництва забезпечив компанії високі позиції в сегменті «вуличної їжі». На сьогоднішній день, торгова марка Форнетті є символом високої якості і здорового зручного харчування.

Враховуючи всі переваги і недоліки конкуренції, високі вимоги до параметрів конкурентоспроможності, фірми постійно намагаються утриматись на займаних ринкових позиціях з продажу товарів і розширити частку ринку. Кожна фірма розробляє маркетингові заходи з метою закріплення власних позицій в умовах гострої товарної конкуренції. Вони розробляють стратегію стабілізації конкурентоспроможності товарів власного виробництва.

Продукція підприємства Бейкері Фуд Індастрі користується повагою та широким попитом серед населення як України так і ближнього зарубіжжя.

На підприємстві створений власний автопарк для поставки продукції. Вся продукція в торгівельну мережу доставляється своїми автомобілями. Кількість постійно діючих договорівна поставку продукції постійно збільшується.

Продукція ТОВ «Бейкері Фуд Індастрі» успішно реалізується у м. Києві та в восьми інших областях України. Укладено договори з торгівельними підприємствами різних форм власності, приватними підприємствами, так що підприємство має досить велику кількість клієнтів, які споживають його продукцію.

Сьогодні ми живемо в країні, де розвиваються ринкові відносини, а це не можливо без наявності жорсткої конкуренції як на внутрішньому ринку, так і на зовнішньому, як між підприємствами різних галузей промисловості, так і у внутрішньогалузевому середовищі. Тож і ТОВ «Бейкері Фуд Індастрі» знаходиться у стані жорсткої конкуренції. Це спонукає маркетинговий відділ підприємства до постійного контролю та дослідження продукції та діяльності

конкурентів, новинок, які з’являються на ринку як внутрішньому, так і світовому, вивчення потреб та побажань споживачів.

Кількість точок продажу продукції в Україні нараховує більше ніж 1000. У 2019 році відкривається нова сторінка в історії «Форнетті». Компанія набуває нового імені, яке більше відповідає її сутності та розширює можливості для реалізації нових проектів. Тому «Форнетті-Україна» стає “BakeryFoodIndustry” (BFI) та планує розширювати портфель торгових марок і виходити на нові ринки як всередині країни, так і за її межами. «Форнетті» залишається однією з торгових марок компанії BFI.

Для забезпечення своїм партнерам найкращих продажів компанія «Форнетті» пропонує наступні маркетингові активності:

- безкоштовна розробка індивідуального макету та планограми для вашої торгової точки;
- можливість придбання будь-яких матеріалів для зовнішнього та внутрішнього оформлення точки продажу «Форнетті» (лайтбокси, меблі, уніформа для продавців);
- можливість проведення рекламної акції до відкриття точки з метою формування попиту;
- обслуговування точки марчандайзерами компанії – вигідне розміщення продукції та рекламних матеріалів у торговій точці;
- розміщення інформації про партнера на сайті компанії «Форнетті».

Організаційно-управлінську структуру нашого підприємства показано на наступній сторінці на Рис 2.1.

Рисунок 2.1 - Організаційно-управлінська структура ТОВ «БейкеріФудІндастрі»

Найвищою ланкою представлений генеральний директор, йому звітують всі підлеглі розділи про роботу компанії. Директору з маркетингу в свою чергу підпорядковуються відділ продажу, відділ маркетингу, група логістики та група планування та маркетингу. Головною задачею для них є організація маркетингової діяльності для підвищення рівня продажів. Виконавчому директору підпорядковані відділ кадрів та IT- служба, разом же вони забезпечують підприємство робочою силою. Комерційному директору підпорядковані інші відділи, які займаються основними видами діяльності підприємства.

Основною задачею відділів є злагоджена робота над результатом їх діяльності, наприклад відділ продажу контролює обсяги збуту, відділ маркетингу розробляє заохочувальні засоби, рекламу для збільшення обсягів реалізації, виробничий відділ прикладає зусилля щодо якісного виходу

продукції, відділ кадрів має забезпечувати підприємство робочею силою, а бухгалтерія вимагає правильності складання всіх документів, достовірності інформації фінансової звітності.

Виробнича структура підприємства(Рис 2.2.) віддзеркалює характер розподілу праці між окремими підрозділами, а також їх кооперовані зв'язки в єдиному виробничому процесі по створенню продукції. Вона робить істотний вплив на ефективність і конкурентоспроможність підприємства. Склад, розміри виробничих підрозділів, ступінь їх пропорційності, раціональність розміщення на території підприємства, стійкість виробничих зв'язків впливають на ритмічність виробництва й рівномірність випуску продукції, визначають витрати виробництва а, отже, і рівень прибутковості підприємства.

Рисунок 2.2 - Виробнича структура ТОВ «БейкеріФудІндастрі»

Виробничий відділ ТОВ «БейкеріФудІндастрі» складається з різних цехів, а саме основних, допоміжніх, обслуговуючих, побічних та підсобних. На основних цехах безпосередньо відбувається виробництво продукції, входить сюди ж заготівля, обробка та випуск готової продукції. Допоміжні цехи забезпечують виробництво всім необхідним для нормального функціонування підприємства, входить до цього цеху інструментальний, енергетичний та ремонтний відділи. Побічні цехи забезпечують переробку відходів від основної діяльності. Обслуговуючі господарства забезпечують зберігання та розподіл готової продукції по їх подальших точках розповсюдження.

Коментар до податкової та облікової політики ТОВ «БейкеріФудІндастрі»

Згідно з законом України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 р., № 996-XIУ, який вступив в дію 01.01.2000 р., затвердженим Міністерством фінансів України, положеннями бухгалтерського обліку, складання та подання фінансової звітності, виконуючивимоги, передбачені Статутом підприємства, на підприємстві було прийнято наказ про облікову політику.

Облікова політика - одне з найважливіших питань організації бухгалтерського обліку, правильне формування якого сприяє достовірному визначенню фінансового результату, оподаткованому прибутку і потребує правильного оформлення, повного розкриття у фінансовій звітності.

Основне призначення облікової політики полягає в:

- Упорядкуванні облікового процесу на підприємстві.
- Забезпеченні методологічного і методичного відображення майна підприємства, господарських процесів та результатів його діяльності.
- Наданні бухгалтерського обліку планомірності та цілеспрямованості.
- Забезпеченості ефективності обліку.

На ТОВ «Бейкері Фуд Індастрі» здійснюється зведення бухгалтерського обліку згідно з принципами й методами, передбаченими Національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку.

На підприємстві прийнято Наказ «Про облікову політику» №328 від 31.12.2013 року.(Додаток Е)

Затверджено систему оплати праці: за штатним розкладом для інженерно-технічних працівників і службовців; за відрядними розцінками для робітників основного й допоміжного виробництва; згідно посадових окладів працівникам торгівлі. Включено до системи оплати праці перелік витрат на

виплату основної та додаткової заробітної плати й інших видів заохочень і виплат, виходячи з тарифних ставок, у вигляді премій, заохочень, виплат та виконання робіт з договорами цивільно-правового характеру, будь-які інші виплати у грошовій чи натуральній формі, які можуть бути встановлені за домовленістю сторін. Нарахуванні премії проводиться згідно колективного договору та виробничих показників.

Нараховано збори на обов'язкове державне пенсійне страхування та інші види загальнообов'язкового соціального страхування інших податків на обов'язкових платежів проводиться щомісячно згідно з визначеними нормативами.

Класифіковано всі активи та пасиви підприємства в іноземних валютах на монетарні та немонетарні:

- монетарні статті в іноземній валюті відображаються з використанням валютного курсу на дату балансу;
- немонетарні статті, які відображені за історичною собівартістю і зарахування яких до балансу пов'язано з операцією в іноземній валюті, відображаються за валютним курсом на дату здійснення операції;
- немонетарні статті та справедливою вартістю в іноземній валюті відображаються за валютним курсом на дату визначення цієї справедливої вартості.

Формування в бухгалтерському обліку інформації про інвестиції та її розкриття у фінансовій звітності здійснено відповідно до П(с)БО 12.

Для обліку інвестицій не використовують метод участі в капіталі, за винятком випадків, коли інвестиція є рентабельною (підприємство-інвестор має істотний вплив на результати діяльності компанії).

Облікова політика оренди здійснюється згідно з П(с)БО № 14. Класифіковано операції з оренди на операційну та фінансову оренди.

Виділено з об’єктів фінансової оренди об’єкти прямої фінансової оренди та оренди за типом продажу. Метод нарахування амортизації об’єкта оренди визначено договором оренди відповідно до положень П(с)БО № 7, П(с)БО № 8.

Облікова політика може змінюватися, тільки при зміні статутних вимог, положень (стандартів) бухгалтерського обліку, або якщо зміни забезпечать достовірне відображення подій або операцій у фінансовій звітності підприємства. Податковий облік здійснено згідно з діючим законодавством.

Директору підпорядкована бухгалтерія, яка розробляє наказ про облікову політику, веде облік виробництва, всіх розрахункових та інших операцій.

Для забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку і звітності перед складанням річної фінансової звітності, станом на 30 листопада звітного року, згідно наказу про облікову політику в ТОВ «Бейкері Фуд Індастрі» проводиться інвентаризація активів і зобов’язань відповідно до інструкції з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів, документів і розрахунків, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 11.08.94р. №69 (зі змінами і доповненнями).

ТОВ «Бейкері Фуд Індастрі» знаходиться на загальній системі оподаткування і тому згідно податкового кодексу платять такі обов’язкові платежі, податки і збори, як:

- Податок на додану вартість (ПДВ – ставка у 2017 – 2020 роках – 20%);
- Податок на прибуток (ставка у 2017 – 2020 роках – 18%);
- Екологічний податок (розраховується за фактичні викиди шкідливих речовин підприємством);
- Плата за землю (розраховується за нормативно-грошовою оцінкою);
- Транспортний податок;
- Податок з доходів фізичних осіб (ставка у 2017 – 2020 роках – 18%);

- Військовий збір (ставка у 2017 – 2020 роках – 1,5%);
- Єдиний соціальний внесок (ставка у 2017 – 2020 роках – 22%);
- Мито та митний збір (оскільки підприємство експортує продукцію).

До загальнодержавних податків та зборів, які сплачує ТОВ «Бейкері Фуд Індастрі» відносять: податок на прибуток, податок з доходів фізичних осіб, податок на додану вартість, екологічний податок, а також мито (оскільки підприємство експортує свою продукцію).

Місцевими податками та зборами, які сплачує підприємство, є плата за землю та транспортний податок.

Податок на додану вартість – загальнодержавний непрямий податок. Згідно ПКУ ставка ПДВ в 2017 – 2020 роках становить 20%. Оскільки податок є непрямим, то він входить в ціну товару. Тобто по факту його сплачують споживачі (покупці) готової продукції, товарів та послуг ТОВ «Бейкері Фуд Індастрі», а само підприємство виступає як податковий агент. Тобто підприємство нараховує та сплачує даний податок до органів ДФС. Порядок обчислення, нарахування та сплати ПДВ регламентується п’ятим розділом ПКУ.

Податок на прибуток – це загальнодержавний прямий податок, який сплачує ТОВ «Бейкері Фуд Індастрі». Ставка податку в 2017 – 2020 роках становить 18%. Нарахування та сплата цього податку регламентується третім розділом ПКУ.

Екологічний податок – загальнодержавний прямий податок, який має конкретний об’єкт оподаткування, що явно негативно впливає на зовнішнє довкілля (наприклад, обсяги та види забруднюючих шкідливих речовин та відходів, тощо). Порядок нарахування та сплати екологічного податку визначається восьмим розділом ПКУ. Ставка податку визначається статтею 243 ПКУ, залежно від виду та обсягів забруднюючих речовин в кодексі наведені ставки податку в гривнях на 1 тонну викидів. Розрахунок екологічного податку здійснюється за фактичними викидами шкідливих речовин.

Наступним податком, який нараховує та сплачує ТОВ «Бейкері Фуд Індастрі» є місцевий податок – плата за землю (або ж земельний податок). Нарахування та сплату цього податку регламентує восьмий розділ ПКУ. Плата за землю розраховується за нормативно-грошовою оцінкою, та становить 3% від неї.

Ще одним податком, який нараховують практично всі підприємства є загальнодержавний податок, який має назву податок з доходів фізичних осіб. Ставка ПДФО у 2017 – 2020 роках становить 18%. Даний податок стягується з доходів фізичних осіб (саме працівників підприємства). В цьому випадку підприємство виступає податковим агентом, оскільки нараховує ПДФО, утримує цей податок з доходів працівників та сплачує його до бюджету.

Разом з нарахуванням, утриманням та сплатою ПДФО, підприємство нараховує ще однин податок – військовий збір. Цей податок є тимчасовим, його запровадили в 2014 році для фінансування ЗСУ (Збройних сил України). Ставка цього податку становить 1,5% з доходів фізичних осіб (саме працівників підприємства). Порядок нарахування та сплати ВЗ регламентується XX розділом ПКУ «Перехідні положення», а саме 16 підрозділом 10 розділу.

ТОВ «Бейкері Фуд Індастрі» нараховує, утримує військовий збір з доходів працівників та сплачує до бюджету, тобто є податковим агентом.

Також підприємство сплачує Єдиний соціальний внесок (ставка у 2017 – 2020 роках – 22% від фонду оплати праці), який не входить до системи оподаткування. Нарахування та сплата ЄСВ регулюється Законом України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування» № 2464-VI зі змінами та доповненнями (остання редакція від 09.08.2019 року). Єдиний соціальний внесок (ЄСВ) є обов’язковим платежем.

Організація аналітичної роботи на ТОВ «БейкеріФудІндастрі»

Результативність економічного аналізу діяльності суб'єкта господарювання, а саме ТОВ «БейкеріФудІндастрі» багато в чому залежить від правильної організації аналітичної роботи, яка має відповідати ряду вимог.

Вона має будуватися насамперед на плановій основі, базуватися на найновіших методиках, забезпечувати дієвість та ефективність аналітичного процесу. Тому під організацією варто розуміти створення ефективної постійної системи для виконання певних робіт або досягнення певної кінцевої мети.

Стосовно організації економічного аналізу, то виходячи з визначень, які дають у своїх роботах вчені-економісти, можна зробити висновок, що організація аналізу на підприємстві потребує охоплення великого кола питань, які включають в себе організацію аналітичної служби; організацію технології аналітичного процесу; розроблення загальних засад та порядку проведення аналізу; організаційне, методичне, матеріально-технічне забезпечення; загальне керівництво, оформлення виконаних аналітичних робіт та прийняття раціональних управлінських рішень; розвиток та удосконалення економічного аналізу на підприємстві з метою поліпшення якості управління тощо.

Організація аналітичної роботи на підприємстві включає розгляд таких основних питань:

- виділення суб'єктів і об'єктів аналізу;
- вибір організаційних форм його проведення залежно від організаційної структури управління на підприємстві та розподіл обов'язків між окремими працівниками;
- складання програми або плану проведення аналізу;
- інформаційне та методичне забезпечення аналізу;
- аналітична обробка даних;
- оформлення результатів аналізу;
- узагальнення результатів аналізу, подання висновків і пропозицій.

Фактично, організацію розглядають у двох аспектах. З одного боку як організацію аналітичної служби та забезпечення проведення аналізу. З другого як організацію аналітичних робіт, що безпосередньо виконуються при проведенні аналізу Реалізація заходів, передбачених у плані аналізу щодо проведення аналітичних робіт, здійснюється в певній послідовності. Кількість

етапів, що передбачають здійснення окремих послідовних процедур, різна. Економісти виділяють три, п'ять, шість і навіть дев'ять етапів.

Ми поділяємо думку, що організація аналізу може бути умовно поділена на три етапи: підготовчий, основний і завершальний. Аналіз повинен базуватися на найновіших досягненнях науки з використанням науково обґрунтованих методик. Розподіл аналітичної роботи між окремими виконавцями дасть змогу осягнути всі аспекти діяльності та виключить можливість багаторазового проведення досліджень. А використання передових методик та програмних продуктів зробить його ефективним та своєчасним. Економічний аналіз певного підприємства потребує професіоналізму та майстерності спеціалістів, що залучаються до такої складної та вагомої аналітичної роботи.

Безпосередня підготовка до аналізу передбачає значне виконання організаційних питань, тобто підготовчого етапу, який складає з:

- формування цілей, завдань і напрямів використання його результатів, що виконує керівник підприємства;
- розроблення програми та календарного плану аналітичної роботи, що виконує економіст;
- перевірка планів і завдань на їх раціональність, що може виконувати економіст та головний бухгалтер;
- вибір і визначення загального стану об’єкта аналізу, що виконує економіст;
- розподіл функціональних обов’язків виконавців аналітичної роботи, що може виконувати керівник та економіст підприємства;
- підбір необхідної інформації та перевірка її повноти та достовірності, що виконують економіст та головний бухгалтер;
- формування переліку факторів, що будуть включені у модель аналізу, що виконують економіст та головний бухгалтер;

- ознайомлення з наявним програмним забезпеченням та підготовка даних для аналітичних розрахунків, що виконує економіст;

- визначення рівня доступу до проведення та результатів аналізу, що виконують всі троє.

Другий етап аналітичної роботи є найбільш відповідальним. Залежно від виконавців, визначених цілей і завдань аналізу, функціональних можливостей бази аналізу уможливлюють такі альтернативні підходи до процедур аналізу: формалізований, строго регламентований в часі та за обсягом; творчий, креативний.

Для того, щоб аналіз правильно спрогнозував стан господарської діяльності, він повинен використовувати достовірні й узгоджені показники, бо недостовірна інформація - це недостовірні висновки, а отже, й управлінські рішення.

Основним джерелом інформації є бухгалтерський облік та звітність підприємства. На основному етапі здійснюється аналітичне опрацювання досліджуваних показників представлено далі:

- збір, узагальнення та подання фактичних даних та характеристиками роботи, а також за сучасними тенденціями, що виконує бухгалтер;
- перевірка повноти і вірогідності даних засобами логічного, арифметичного та балансового зведення, що виконують економіст та головний бухгалтер;
- порівняння величин показників з нормативними значеннями та значеннями минулих періодів, що виконує економіст;
- виявлення можливостей мінімізації витрат, що виконують економіст та головний бухгалтер;
- виявлення взаємодіючих факторів та виявлення напрямів та величин їх впливу на фінансовий стан підприємства, що виконує економіст;
- проведення аналізу й оцінювання зовнішніх конкурентних факторів, що виконує керівник підприємства;

- проведення аналізу й оцінювання внутрішніх конкурентних факторів, що виконує економіст;
- комплексне оцінювання фінансових та не фінансових показників підприємства, що виконують всі троє;
- прогнозний аналіз, що виконує економіст;
- систематизація нагромаджених матеріалів, що виконують економіст та керівник підприємства.

Організаційна побудова завершального етапу включає декілька видів аналітичних робіт та полягає в:

- узагальнення результатів аналізу, що виконують економіст та головний бухгалтер;
- розроблення організаційно-технічних заходів щодо втілення стратегії, що виконують всі троє;
- підготовка розпорядчих актів, призначення осіб, відповідальних за виконання прийнятих рішень, що виконують економіст та керівник підприємства;
- контроль за впровадженням пропозицій, що їх було висунуто за результатами аналізу, що виконує керівник підприємства.

Систематизовані та оброблені результати аналізу можуть оформлятися як безтекстовим способом - у вигляді таблиць, схем, діаграм, графіків, номограм, так і описовим - у вигляді текстів довідок, актів перевірок, аналітичних та доповідних записок, пояснювальних записок до звітів, у яких послідовно й логічно викладено результати аналізу згідно з передбаченим планом аналітичної роботи. Матеріал у пояснювальній записці має бути конкретним, підкріпленим аналітичними розрахунками, таблицями, а також об'єктивно відображати дійсність. Текст аналізу повинен мати знеособлену розповідну форму. Пояснювальна записка включає дві частини: констатуючу і рекомендаційну. У першій частині подають висновки і констатацію фактів про стан справ на аналізованому підприємстві, в рекомендаційній частині вміщують пропозиції і заходи щодо можливостей і шляхи поліпшення цього стану в

майбутньому періоді. Тому пропозиції, рекомендації і заходи повинні бути задіяні у завданнях, договорах, прогнозах, що розробляються на перспективу. Варто відзначити, що систематизація, узагальнення і реалізація результатів економічного аналізу є одним із найскладніших етапів всієї аналітичної роботи. Це зумовлено тим, що тут необхідно не тільки об'єктивно оцінити фактичний стан справ, виявити негативні сторони господарювання, а й передбачити майбутнє, що є дуже важким і відповідальним. За наслідками аналізу складається наказ з підписом керівника підприємства. Важливо підкреслити, що наведені етапи аналітичної роботи на підприємстві надаютьзмогу ефективно організовувати роботу, оскільки відображають логічну послідовність дій і завдань, які повинні бути виконані. Наведений приклад загального плану складових аналітичної роботи з вказаними виконавцями може набувати іншого вигляду залежно від потреб і можливостей підприємства.

Отже, проведення аналітичної роботи на підприємстві спрямоване на забезпечення ефективного прийняття управлінських рішень і запобігання негативним наслідкам. Для цього необхідний оптимальний вибір і використання великої кількості різних показників діяльності, чого, водночас можна досягнути тільки глибоким вивченням технологій, економіки й організації виробництва, стану обліку та звітності, особливостей взаємозв'язків об'єктів економічного аналізу, а також правильною організацією роботи працівників, які займаються аналізом господарської діяльності підприємства.

На ТОВ «БейкеріФудІндастрі» весь комплекс аналітичних робіт розподіляють по загальній структурі управління. Тобто, кожен відділ здійснює певний комплекс аналітичних робіт відповідно до своготризначення на підприємстві (таблиця2.2). Організація економічного аналізу за даною формою об’єднує аналітичний процес з процесом управління та виступає його окремим етапом. Таблицю 2.2 розглянено на наступній сторінці.

Таблиця 2.2

Розподіл аналітичних робіт на ТОВ «БейкеріФудІндастрі» за суб'єктами

Суб'єкти аналізу	Зміст аналітичної роботи
Економічний (планово-економічний) відділ	- організація та методичне керівництво роботою відділів з питань аналізу; - розробка плану аналітичної роботи і контроль за його виконанням; - узагальнення результатів аналізу підприємства; - розробка заходів за результатами аналізу.
Бухгалтерія	- дослідження основних показників господарської діяльності; тваринництва та іншої продукції; - визначення собівартості продукції; - аналіз виробництва готової продукції тощо; - аналіз рівня організації та нормування праці; - аналіз забезпеченості підприємства трудовими ресурсами;
Виробничий відділ	- аналіз виконання плану випуску продукції за обсягом, асортиментом, якістю; - аналіз тривалості технологічного циклу; ритмічності роботи виробничих потужностей; - аналіз витрачання матеріальних ресурсів.
Відділ збуту	- аналіз виконання договірних зобов'язань щодо поставок продукції споживачам за обсягом, якістю, строками; - дослідження та оцінка альтернативних ринків збуту.
Відділ постачання	- аналіз своєчасності та якості матеріально-технічного забезпечення виробництва; - аналіз виконання планів поставок пального, насіння добрив, засобів захисту, кормів тощо; - аналіз стану складських запасів

Але варто зауважити, що з метою дотримання єдиної методології та методики досліджень керівництво та координація аналітичних робіт повинні бути покладені на економічний відділ (групу планування та маркетингу).

2.2.Техніко-економічний аналіз діяльності ТОВ «БейкеріФудІндастрі» та аналіз його фінансового стану

Господарська діяльність підприємства визначається за допомогою системи показників, які характеризують досягнутий рівень виробництва і оцінюють результат роботи підприємства. Техніко-економічні показники діяльності підприємства дозволяють оцінити організацію виробництва,

технологічний рівень, рівень продуктивності праці, ефективність матеріальних, трудових, фінансових затрат.

Важливою характеристикою аналізу складу і структури підприємства є оцінка джерел утворення оборотних активів.

Потреба підприємства в оборотних коштах покривається за рахунок таких власних джерел: статутний капітал, відрахування від прибутку у фонди спеціального призначення, приріст сталих пасивів. На підприємстві власними джерелами фінансування оборотних активів є прибуток, що залишається в розпорядженні підприємства. Прибуток підприємства спрямовується на покриття приросту нормативу оборотних активів. Традиційно джерелом покриття вважається прибуток, що залишається в розпорядженні підприємства і використовується на його розсуд.

Раціональне формування названих джерел оборотних активів має значний вплив на процес виробництва, на фінансові результати і фінансовий стан підприємства, сприяє досягненню мети з мінімально необхідними за даних умов оборотними коштами. Недостатність джерел формування оборотних активів призводить до недофінансування господарської діяльності та до фінансових ускладнень.

Розглянемо динаміку джерел формування оборотних активів в (таблиці 2.3.).

Таблиця 2.3

Склад і структура джерел утворення оборотних активів підприємства

№	Вид джерел	2018 рік	2019 рік	Абсолютне відхилення
1	Власний капітал	58853	62837	3984
2	Кредиторська заборгованість за товари, роботи та послуги	6443	7076	633
3	Інші поточні зобов’язання	19935	34247	14312
4	Разом	85231	104160	18929

Для аналізу виробничо-господарської діяльності підприємства ТОВ «БейкеріФудІнастрі» використовують надану для вивченя та аналізу фінансову звітність за 2018 рік: Форма №1 Баланс (Звіт про фінансовий стан), Форма №2 Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) , також фінансову звітність за 2019 рік для того, щоб зробити порівняння, визначати абсолютні відхилення і темпи зміни показників: Форма №1 Баланс (Звіті про фінансовий стан), Формі №2 Звіт про фінансові результати. Важливою характеристикою аналізу складу і структури підприємства є оцінка джерел утворення оборотних активів.

Основні техніко-економічні показники діяльності ТОВ «БейкеріФуІнастрі» на 2018-2019 рр. наведено у таблиці 2.4.

Таблиця 2.4

Техніко-економічні показники ТОВ «БейкеріФудІндастрі» за 2018-2019рр.

Показники	2018р.	2019р.	Абсолютне відхилення	Темп зростання (зниження)%
1	2	3	4	5
1. Випуск продукції в діючих цінах, тис.грн	182458	265993	83535	145
2. Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.	184916	269394	84478	145
3. Чисельність промислово-виробничого персоналу, осіб	365	371	6	101
4. Фонд оплати праці, тис. грн.	22083	37684	15601	170
5. Середньорічна оплата праці тис. грн/особу (4:3)	60,5	101,5	41	167
6. Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	15386	14908	-478	96
7. Віддача основних засобів, грн./грн.(1:6)	11,85	17,84	5,99	150
8. Середньорічна вартість активів, тис. грн.	83931	94695,5	10764,5	112

Продовження таблиці 2.4

9. Власний капітал, тис. грн.	58853	62837	3984	106
10. Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	117241	175962	58721	150
11. Витрати на 1 грн. Реалізованої продукції (10:2), коп.	63,40	65,31	1,91	102
12. Матеріальні витрати, тис. грн.	100938	179309	78371	177
13. Операційні витрати, грн.	176648	276574	99926	156
14. Валовий прибуток (збиток), тис. грн.	67675	93432	25757	138
15. Прибуток (збиток) операційної діяльності, тис. грн.	13324	5492	-7832	41
16. Чистий прибуток (збиток), тис. грн.	10879	3984	-6895	36
17. Рентабельність операційної діяльності, % (15:13:100)	7,57	1,93	-5,64	-
18. Рентабельність власного капіталу, % (16:9:100)	18,42	6,31	-12,11	-
19. Рентабельність загальна (активів), % (16:8:100)	25,58	7,62	-17,96	-

За даними розрахунків економічно-виробничих показників господарської діяльності ТОВ «БейкеріФудІндастрі» можна дійти висновку, що випуск продукції у діючих цінах зріс на 7% за рахунок підвищення ціни на продукцію та зростання операційних витрат.

За рахунок збільшення обсягу виробництва у натуральному виразі чистий дохід від реалізації продукції збільшився на 45%.

Чисельність персоналу залишилась майже без змін, зросла на 1%, що свідчить про якісну і плідну лояльну політику компанії по відношенню до працівників.

Фонд оплати праці збільшився на 15601 тис. грн за рахунок підвищення заробітних плат працівників.

Середньорічна вартість основних засобів зменшилась на 4%.

Власний капітал збільшився на 6%, що зумовлено збільшення нерозподіленого прибутку. Собівартість реалізованої продукції збільшилась на 58721 грн , що зумовлено збільшенням матеріальних витрат на виробництво і його обсягів.

Валовий прибуток збільшився на 25757 тис. грн. Чистий прибуток на підприємстві значно зменшився на 64%, порівнянні з 2018 роком.

Рентабельність операційної діяльності зросла на 5,6% , а рентабельність власного капіталу зменшилась на 12,11%.

Техніко-економічний аналіз виконують економісти за даними оперативної і періодичної звітності. Техніко-економічні показники застосовуються для планування та аналізу організації виробництва і праці, рівня техніки, якості продукції, використання основних і оборотних фондів, трудових ресурсів. Мета аналізу є оцінка господарської діяльності, виявлення причинних взаємозв'язків і взаємодії різних факторів техніки та економіки.

Умовою і гарантією виживання й розвитку будь-якого підприємства, як бізнес-процесу, є його фінансова стабільність. Якщо підприємство фінансово стійке, то воно здатне «витримати» несподівані зміни ринкової кон'юктури і не опинитися на краю банкрутства. Більш того, чимвищейогостабільність, тимбільшепереваг перед іншимипідприємствами того ж сектора економіки в одержанні кредитів і залученні інвестицій. Фінансовостійке підприємство вчасно розраховується за своїми обов'язками з державою, позабюджетними фондами, персоналом, контрагентами.

Аналіз фінансової стійкості підприємства представлений на наступній сторінці у таблиці 2.5.

Таблиця 2.5

Аналіз фінансової стійкості ТОВ «БейкеріФудІндастрі»

№	Стаття	На 2018 рік	На 2019 рік	Абсолютне відхилення	Темп змін, %
	Актив				
1	Необоротні активи	34710	34601	-109	99
2	Оборотні активи, у т.ч.:	500521	690555	19034	137
3	Запаси	176280	189280	-77	99
4	ДЗ за продукцію, товари, роботи, послуги	18991	28867	9876	152
5	ДЗ за розрахунками	2958	4604	1646	155
6	Грошові кошти та їх еквіваленти	4143	11029	6886	266
7	Інші	93	796	703	855
8	Баланс	210926	725155	18929	122
9	Власний капітал	58853	62837	3984	106
10	Довгострокові зобов’язяння і забезпечення	6443	7076	633	109
11	Довгострокові кредити банків	2009	2500	491	124
12	Інші довгострокові зобов’язяння	4434	4576	142	103
13	3 Поточні зобов’язяння і забезпечення	19935	34247	14312	171
14	Баланс	535231	725155	18929	122
15	Чистий дохід (виручка від реалізації)	184916	269394	84478	168
16	Чистий прибуток	10879	3984	6895	63,37
17	Рентабельність активів, %	25,58	7,62	-17,96	29

Продовження таблиці 2.5

18	Рентабельність продаж, %	5,88			
19	Рентабельність власного капіталу, %	18,42	6,31	-12,11	34

В ході проведеного аналізу можна зробити висновок, що валюта балансу збільшилась на 18929 грн. за рахунок збільшення на кінець періоду в порівнянні з початком року на 37% оборотних активів, на 6% власного капіталу, на 9% довгострокових зобов'язань і забезпечень та на 71% поточних зобов'язань і забезпечень, а також зменшення необоротних активів на 1%.

Далі охарактеризуємо показники прибутковості підприємства, а саме рентабельність активів, рентабельність продажів та власного капіталу. На кінець періоду рентабельність активів має негативну тенденцію в порівнянні з початком року. Цей показник зменшився на 71%. На початку року підприємство одержувало 25,58 копійок чистого прибутку на одну гривню вкладених коштів, тоді як на кінець отримує лише 7,62 копійки. Для подальшого покращення даного показника необхідно підвищувати доходи підприємства та знижувати суми витрат.

Показник рентабельності продажів становить 5,88%. Тобто з кожної гривні реалізованої продукції підприємство отримує 5,88 копійок операційного прибутку. На покращення цього показнику може вплинути зменшення собівартості продукції за рахунок технічного прогресу, економії різних видів витрат.

Рентабельність власного капіталу на кінець періоду в порівнянні з його початком зменшилась на 66%. На початку періоду підприємством було згенеровано 18,42 копійки чистого прибутку на кожну гривню вкладених коштів, а на кінець періоду уже тільки 6,31 копійки.

2.3. Аналіз ефективності використання оборотних активів ТОВ «БейкеріФудІндастрі»

У процесі аналізу господарства важливо вивчити якісний склад оборотних активів, які знаходяться в обороті тахарактеризуються ступенем ліквідності, ступенем фінансового ризику. Склад і структура оборотних активів підприємства, що досліджується, за період з 2018 р. по 2019 р. наведені у таблиці 2.6.

Таблиця 2.6

Склад і структура оборотних активів підприємства

Види засобів (активів)	2018р.	2019р.	Абсолютне відхилення	Темп зростання (зниження)%
1	2	3	4	5
Оборотні активи всього	500521	690555	19034	37
Запаси:	171034	189280	-77	-1
Виробничі запаси	8824	9971	1147	12
Незавершене виробництво	5	62	57	88
Готова продукція	9404	10132	728	7
Товари	6103	4094	-2009	-43
Дебіторська заборгованість за товари та послуги	18991	28867	9876	52
За виданими авансами	2918	4575	1657	56
З бюжетом	40	29	-11	-38
Грошові кошти та їх еквіваленти	4143	11029	6886	166
Готівка	1	-	-1	-
Рахунки в банках	4142	11029	6887	166
Інші оборотні активи	93	796	703	755

Проаналізувавши дані таблиці, визначили, що загальна вартість оборотних засобів у 2019 році на кінець року порівняно із 2018 роком збільшилась на 19034 тис. грн.. Це було спричинено змінами у структурі оборотних засобів, так у 2019 році відбулося збільшення виробничих запасів на 1147 тис. грн.. Також в звітному році порівняно з базисним роком збільшилось

оборотних засобів грошові кошти та їх еквіваленти на 6886 тис. грн., готової продукції - 728 тис. грн.

В свою чергу відбулося зменшення вартості товарів у 2019 році, порівняно з 2018 на 2009 тис. грн. та запасів на 77 тис.грн. Динаміка дебіторської заборгованості має позитивну тенденцію, збільшилась на 9876 тис. грн., що є негативним для підприємства.

Таким чином можна зробити висновок, що структура оборотних засобів ТОВ «Бейкері Фуд-Індастрі» відповідає спеціалізації підприємства.

Розглянемо способи визначення ефективності використання оборотних активів.

Показники стану й ефективності використання оборотних активів, порядок їхнього визначення та їхній економічний зміст наведено у таблиці 2.7 на наступній сторінці.

Таблиця 2.7

Показники стану й ефективності використання оборотних коштів

Показник	Визначення	Економічна сутність
Наявність оборотних коштів	$[В_к + З] – [О_з + П_к]$	Характеризує величину власних оборотних коштів
а) брак	$Ф_н < Н$	Перевищення нормативу оборотних коштів над фактичною наявністю
б) надлишок	$Ф_н > Н$	Перевищення фактичної наявності оборотних коштів над нормативом
Коефіцієнт реальної вартості оборотних коштів у майні підприємства	$Ф_н / М$	Відображає питому вагу вартості оборотних коштів у загальній вартості майна підприємства
Оборотність	СТ / Р	Характеризує час, за який оборотні кошти здійснюють один оборот
Коефіцієнт обертання	Р / С	Характеризує кількість оборотів за період, що аналізується

Продовження таблиці 2.7

Коефіцієнт завантаження	С / Р	Показує, скільки оборотних коштів авансовано у 1 грн. реалізованої продукції
Прибутковість	П / С	Характеризує, скільки прибутку припадає на 1 грн. оборотних коштів
Рентабельність	(П / С) × 100%	Визначає ступінь використання оборотних коштів

$В_к$ – власні кошти;

З – забезпечення наступних витрат;

$О_з$ – основні засоби та інші позаоборотні активи;

$П_к$ – позикові кошти;

$Ф_н$ – фактична наявність оборотних коштів;

Н – норматив оборотних коштів;

М – вартість майна підприємства;

С – середня вартість оборотних коштів;

Т – тривалість періоду, за який обчислюється обертання оборотних коштів;

Р – обсяг реалізації продукції;

П – прибуток від реалізації продукції.

Для характеристики ефективності використання оборотних коштів можуть використовуватись коефіцієнт ефективності (прибутковість оборотних коштів) і рентабельність. Вони обчислюються за формулами:

$К_е = П / С$;

де $К_е$ – коефіцієнт ефективності оборотних коштів, коп.;

$13324/500521 = 0{,}026$ – станом на 2018р.;

$5492/690555 = 0{,}0078$ – станом на 2019р.

$$Р = (П / С) \times 100\%,$$

П – прибуток від реалізації продукції, грн.;

Р – рентабельність оборотних коштів, %.

$0{,}026 * 100\% = 2{,}6\%$ – станом на 2018р.;

$0{,}0078 * 100\% = 0{,}78\%$ – станом на 2019р.

Якщо $К_е$ є абсолютним показником і характеризує, скільки прибутку припадає на 1 грн. оборотних коштів, то Р – відносний показник, що визначає ступінь використання оборотних коштів. Що більшим є значення першого і другого показників, то ефективніше використовуються оборотні кошти.

В нашому випадку відбулося суттєве зниження прибутковості активів більш ніж у 3 рази.

Для характеристики ефективності використання оборотних коштів використовується коефіцієнт обертання, що визначається за формулою:

$$К_о = Р / С,$$

де $К_о$ – коефіцієнт обертання оборотних коштів.

Цей показник характеризує кількість оборотів оборотних коштів за період, що аналізується. Що більше оборотів здійснюють оборотні кошти, то ліпше вони використовуються.

$182458/500521 = 0{,}36$ – станом на 2018р.;

$265993/690555 = 0{,}38$ – станом на 2019р.

В порівнянні з попереднім періодом спостерігається позитивна тенденція стосовно використання активів та з огляду на прибутковість – низька їх ефективність.

Коефіцієнт завантаження оборотних коштів є оберненим до коефіцієнта обертання показником і визначається за формулою:

$$К_з = С / Р,$$

де $К_з$ – коефіцієнт завантаження оборотних коштів, коп.

$50521/182458 = 0{,}28$ – станом на 2018р.;

$69555/265993 = 0{,}26$ – станом на 2019р.

В порівнянні з попереднім періодом спостерігається позитивна тенденція стосовно оборотності активів, мірі їх участі в об'ємі реалізованої продукції та з огляду на прибутковість – низька їх ефективність.

Він характеризує участь оборотних коштів у кожній гривні реалізованої продукції. Що менше оборотних коштів припадає на 1 грн. обороту, то ліпше вони використовуються.

Поліпшення використання оборотних коштів ТОВ «Бейкері Фуд-Індастрі» і підвищення ефективності виробництва можна досягти через: скорочення виробничих запасів товарно-матеріальних цінностей у зв'язку з переходом на оптову торгівлю та прямі економічні зв'язки з постачальниками; прискорення обертання оборотних коштів за рахунок реалізації непотрібних, залежалих товарно-матеріальних цінностей.

Поліпшення використання оборотних коштів вивільняє їх. Це вивільнення може бути абсолютним і відносним.

Абсолютне вивільнення оборотних коштів – це пряме скорочення потреби в оборотних коштах проти попереднього періоду за одночасного збільшення обсягу виробництва (реалізації).

Відносне вивільнення оборотних коштів виникає тоді, коли внаслідок поліпшення їх використання підприємство з тією самою сумою оборотних коштів або з незначним їх зростанням у плановому році збільшує обсяг виробництва.

За нинішніх умов господарювання через інфляційні процеси найбільш реальним є відносне вивільнення оборотних коштів.

У процесі аналізу господарства важливо вивчити якісний склад оборотних активів, які знаходяться в обороті тахарактеризуються ступенем ліквідності, ступенем фінансового ризику. Склад і структура оборотних активів

підприємства, що досліджується, за період з 2018 р. по 2019 р. наведені у таблиці 2.8.

Таблиця 2.8

Склад і структура оборотних активів підприємства

Види засобів (активів)	2018р.	2019р.	Абсолютне відхилення	Темп зростання (зниження)%
1	2	3	4	5
Оборотні активи всього	500521	690555	19034	37
Запаси:	171034	189280	-77	-1
Виробничі запаси	8824	9971	1147	12
Незавершене виробництво	5	62	57	88
Готова продукція	9404	10132	728	7
Товари	6103	4094	-2009	-43
Дебіторська заборгованість за товари та послуги	18991	28867	9876	52
За виданими авансами	2918	4575	1657	56
З бюжетом	40	29	-11	-38
Грошові кошти та їх еквіваленти	4143	11029	6886	166
Готівка	1	-	-1	-
Рахунки в банках	4142	11029	6887	166
Інші оборотні активи	93	796	703	755

Проаналізувавши дані таблиці, визначили, що загальна вартість оборотних засобів у 2019 році на кінець року порівняно із 2018 роком збільшилась на 19034 тис. грн.. Це було спричинено змінами у структурі оборотних засобів, так у 2019 році відбулося збільшення виробничих запасів на 1147 тис. грн.. Також в звітному році порівняно з базисним роком збільшилось оборотних засобів грошові кошти та їх еквіваленти на 6886 тис. грн., готової продукції - 728 тис. грн.

В свою чергу відбулося зменшення вартості товарів у 2019 році, порівняно з 2018 на 2009 тис. грн. та запасів на 77 тис.грн. Динаміка

дебіторської заборгованості має позитивну тенденцію, збільшилась на 9876 тис. грн., що є негативним для підприємства.

Таким чином можна зробити висновок, що структура оборотних засобів ТОВ «Бейкері Фуд-Індастрі» відповідає спеціалізації підприємства.

Щоб проаналізувати стан підприємства та ефективність розглянемо наступні розраховані коефіцієнти, які зазначені в таблиці 2.9.

Таблиця 2.9

Аналіз динаміки показників фінансової стійкості

Коефіцієнти	2018р.	2019р.	Норматив	Відхилення від норми на 2018 рік	Відхилення від норми на 2019 рік
Коефіцієнт автономії	0,69	0,60	0,5	0,19	0,10
Коефіцієнт мобільності	1,45	2,01	Не норм.		
Коефіцієнт маневреності	0,60	0,51	0,25	0,35	0,26
Коефіцієнт фінансової стійкості	2,23	1,52	1	1,23	0,52
Коефіцієнт покриття заборгованості	2,5	2,03	2	0,5	0,03
Коефіцієнт поточної ліквідності	1,16	1,16	1	0,16	0,16
Коефіцієнт критичної ліквідності	2,5	2,03	0,8	1,7	1,23
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,21	0,32	0,25	-0,04	0,07
Коефіцієнт покриття поточної заборгованості за рахунок дебіторів	0,32	0,21	1	-0,68	-0,79

Більшість коефіцієнтів, які розраховані на основі даних статей балансу (Додаток А), перебувають в межах норм, а деякі й вище норм.

Коефіцієнт автономії вказує на частку власного капіталу в загальному джерелі фінансів. Даний коефіцієнт відповідає нормативному значенню 0,5 як на початок періоду, так і на кінець. Саме тому можна зробити висновок про те, що підприємство є незалежним від зовнішніх джерел фінансування.

Коефіцієнт мобільності не нормується, а показує відношення коштів мобільних до немобільних. В нас цей коефіцієнт становить 1,45 на початок періоду та 2,01 на кінець, тобто наше підприємство забезпечене оборотними активами більше ніж необоротними.

Коефіцієнт маневреності вказує на співвідношення оборотних і загальних коштів в обороті, тобто вказує на ступінь забезпечення оборотних активів власними оборотними коштами. Даний показник відповідав нормі 0,25 та навіть перевищував її на 0,35 на початок періоду та на 0,26 на кінець.

Коефіцієнт фінансової стійкості вказує ступінь забезпечення зобов'язань власним капіталом. Співвідношенням власного капіталу і усіх зобов'язань маємо данні коефіцієнта - 2,23 на початок та 1,52 на кінець періоду, що показує що показник в межах норми, тобто зобов'язання повністю забезпечені власним капіталом. Проте на кінець періоду показник починає падати.

Коефіцієнт покриття заборгованості показує перспективну платоспроможність, коли в розрахунках по поточним заборгованостям використовують всі ліквідні оборотні активи підприємства. Показник повністю відповідає нормі 2, що говорить про платоспроможність підприємства.

Коефіцієнт поточної ліквідності визначає ступінь забезпечення поточних зобов'язань за рахунок грошових коштів і дебіторської заборгованості, в нормі показник становить 1. На нашому підприємстві даний показник становить 1,16 без зміни с початку та до кінця періоду, що є досить стабільно.

Коефіцієнт критичної ліквідності перевищує норму 0,8 на 1,7 на початок та 1,23 на кінець періоду.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності показує ступінь забезпечення поточних зобов'язань, але за рахунок тільки грошових коштів та фінансових інвестицій. Показник становить 0,21 на початок періоду, що є меншим за граничну норму 0,25. Але на кінець періоду показник склав 0,32, що є вищим за попереднє значення і тепер в нормі.

Коефіцієнт покриття заборгованості за рахунок дебіторів показує перспективу платоспроможності коли в рахунки по поточним зобов'язанням використовуються дебіторську заборгованість. Показник має норму 1. Однак на кінець періоду він склав 0,21, що значно низ же норми.

Підприємство вважається не платоспроможним та структура балансу визначається незадовільною, коли виконується хоча б одна з умов:

- Коефіцієнт покриття заборгованості на кінець звітного року становить менш як 2;
- Коефіцієнт забезпечення власними коштами на кінець звітного періоду менш як 0,1;

Тобто наше підприємство вважається платоспроможним та структура балансу є задовільною. Підприємство прибуткове.

Оборотні засоби за характером участі в операційному циклі поділяють на дві групи: оборотні засоби, які обслуговують виробничий цикл підприємства (оборотні фонди) і оборотні засоби, що обслуговують фінансовий (грошовий) цикл (фонди обігу).

Таким чином фінансовий стан підприємства значною мірою залежить від наявності та ефективності використання оборотних засобів.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ

Розрахунки показали, що за період 2018-2019 рр., динаміка джерел формування оборотних активів збільшились на 18929 тис. грн., причиною цього є зростання вартості власного капіталу підприємства на 3984 тис. грн., причиною зростання якого є накопичення суми доходу, що залишається на підприємстві.

Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги має тенденцію до зростання на 633 тис. грн., причиною цього є збільшення взаємних неплатежів за товари, роботи, послуги. Динаміка по кредиторській заборгованості в цілому є позитивною.

Інші поточні зобов'язання в звітному році, порівняно з базисним, збільшились на 18929 тис. грн., причиною цього є непогашення поточних заборгованостей. В цілому по даній статті динаміка є негативною. Отже, по джерелам формування оборотних активів спостерігаємо не дуже позитивну динаміку, адже вагомо збільшились зобов'язання.

Раціональне формування названих джерел оборотних активів має значний вплив на процес виробництва, на фінансові результати і фінансовий стан підприємства, сприяє досягненню мети з мінімально необхідними за даних умов оборотними коштами. Недостатність джерел формування оборотних активів призводить до недофінансування господарської діяльності та до фінансових ускладнень.

В порівнянні з попереднім періодом спостерігається позитивна тенденція стосовно оборотності активів, мірі їх участі в об'ємі реалізованої продукції та з огляду на прибутковість – низька їх ефективність.

Підприємство потребує вживання заходів щодо поліпшення використання оборотних коштів ТОВ «Бейкері Фуд-Індастрі» і підвищення ефективності виробництва можна досягти через: скорочення виробничих запасів товарно-матеріальних цінностей.

РОЗДІЛ 3. Напрями підвищення ефективності використання оборотних активів ТОВ «Бейкері Фуд-Індастрі»

3.1 Напрями вдосконалення використання оборотних активів ТОВ «Бейкері Фуд-Індастрі»

Під напрямами вдосконалення, або шляхами покращення структури та ефективності використання оборотних активів підприємства прийнято розуміти цілеспрямований процес формування обсягу та складу оборотних активів, який дозволяє забезпечити досягнення стратегічних цілей та завдання управління.

Сутність кожної мети управління ТОВ «Бейкері Фуд-Індастрі» полягає у наступному:

1.Оптимізація розміру оборотних активів, що обслуговують потреби підприємства. Оскільки економічні ресурси надаються підприємству на платній основі, воно зацікавлене в скорочені своїх фінансових потреб з метою мінімізації витрат на їх обслуговування. Це може бути досягнуто шляхом планування потреби підприємства в формування оборотних активів, нормування обсягів окремих груп оборотних активів, контролю за ступенем виконання розроблених планів і нормативів та організації роботи з виявлення можливостей скорочення потреби в оборотних активах.

2. Прискорення швидкості кругообороту (або скорочення тривалості обороту) оборотних активів. Потреба ТОВ «Бейкері Фуд-Індастрі» в формування оборотних активів залежить від обсягів товарообороту, тривалості кругообороту та тривалості періоду.

Зростання обсягів діяльності потребує адекватного зростання потреби в оборотних активах, і відповідно – витрат на їх формування. Протидією цьому є підвищення швидкості кругообороту, яке дозволяє скоротити потребу в оборотних активах.

3. Забезпечення поточної платоспроможності та ліквідності активів підприємства. Одним із вагомих завдань управління оборотними активами га ТОВ «Бейкері Фуд-Індастрі» є забезпечення умов для стабільної

платоспроможності підприємства протягом усього періоду його життєдіяльності. Під платоспроможністю розуміється можливість забезпечувати виконання всіх своїх платіжних зобов'язань для безперервного фінансування господарської діяльності підприємства. Стан поточної платоспроможності визначається обсягом грошових коштів, що знаходяться у розпорядженні підприємства на будь-яку дату порівняно з розміром платіжних зобов'язань та платежів, які на цю дату необхідно здійснити.

Ліквідність нашого торговельного підприємства визначається можливістю та тривалістю перетворення в грошову форму всіх оборотних активів, що є у підприємства для виконання зовнішніх зобов'язань.

Управління ліквідністю та платоспроможністю відбувається шляхом дотримання певних пропорцій між обсягом формування матеріальних оборотних активів, дебіторською заборгованістю та грошовими коштами підприємства.

4. Підвищення прибутковості використання оборотних активів. ТОВ «Бейкері Фуд-Індастрі» зацікавлене в зростанні доходу (прибутку), який отримується, зокрема за рахунок ефективного використання оборотного капіталу. Досягнення цього завдання потребує:

- дослідження кожного етапу кругообороту активів для визначення понаднормативних активів, активів, що не використовуються в господарському обороті та приносять збитки;
- розробку та реалізацію програми ліквідації виявлених активів та вивільнення грошових коштів, що в них вкладенні;

5. Забезпечення інфляційної захищеності оборотних активів. Вагомим недоліком оборотних активів є їх інфляційна незахищеність, перш за все, монетарних активів (грошових коштів, дебіторської заборгованості покупців). Гроші, авансовані в формування немонетарних оборотних активів (товарних та інших матеріальних запасів, дебіторської заборгованості постачальників) також певною мірою страждають від інфляції, але рівень інфляційних витрат

порівняно менший. Забезпечення інфляційної захищеності оборотних активів потребує, з одного боку, підтримання певних пропорцій між обсягом монетарних та немонетарних активів, з другого – розробки та впровадження спеціальних інструментів захисту оборотних активів від інфляції.

6. Зниження вартості формування оборотних активів. Формування оборотних активів проводиться за рахунок різних джерел фінансування, що є в розпорядженні ТОВ «Бейкері Фуд-Індастрі». Оскільки кожне з них має свою вартість залучення, підприємство становить за мету мінімізацію витрат за рахунок управління структурою фінансування оборотних активів. Це досягається за рахунок визначення джерел фінансування та підтримання певних пропозицій їх використання. Особливе значення для фінансової стійкості та платоспроможності нашого торговельного підприємства має наявність власних оборотних активів, тобто оборотних активів, що формуються за рахунок власних джерел фінансування.

Тактичні рішення управління оборотними активами пов’язані з оптимізацією величини оборотних активів і полягають у виборі відповідної політики управління запасами, грошовими коштами та дебіторською заборгованістю. Залежно від співвідношення оборотних активів і обсягів реалізації виділяють гнучку й обмежуючу тактики їх формування. Обмежуюча тактика зменшує витрати на обслуговування оборотних активів та мінімізує витрати та втрати, але при цьому обмежуються можливості швидкого реагування на зміни ринкової кон’юнктури. Гнучка тактика, навпаки, підвищує ліквідність, створює можливості для розширення обсягів виробництва, але є затратною.

Для безперебійного здійснення статутної діяльності ТОВ «Бейкері Фуд-Індастрі» повинно мати достатній розмір запасів сировини та матеріалів, готової продукції, товарів для торгівлі тощо. У процесі фінансового управління товарно-матеріальними запасами особливу увагу необхідно звернути на визначення:

- оптимального обсягу замовлення;
- моменту замовлення;
- раціонального способу закупівлі.

Проблемою саме підприємства на якого проводиться аналіз і є вище вказані пункти, які в свою чергу призводять до надлишкових витрат коштів та зниження ефективності роботи виробничих ліній, а саме: відсутність оптимального обсягу замовлення та раціонального способу закупівлі.

Розпишемо їх детально:

1. Відсутність оптимального обсягу замовлення – призводить до надлишкової кількості невикористаних запасів;

2. Відсутність раціонального способу закупівлі – саме закупівля сировини у незручних для використання на виробничих лініях фасовках, що призводить до виконання «зайвих рухів» операторами машин(таких як попереднє зважування та дозування сировини), в свою чергу до збільшення часу виконання циклічних операцій і як наслідок «зниженого обороту активів».

3.2. Підвищення ефективності роботи з ключовими елементами оборотних активів ТОВ «Бейкері Фуд-Індастрі»

Шляхи покращення використання оборотних активів полягають у забезпеченні безперебійності виробничого процесу, прискоренні обертання оборотних засобів, забезпеченні ліквідності та платоспроможності, підвищення рентабельності оборотних активів, мінімізації ризиків і втрат у процесі їх формування і використання.

Благо, відносно задовго(протягом останніх 13-ти років) до сьогоднішнього дня з проблемами що має дане підприємство в Україні навчились боротись. Все більше українських компаній обирають такі популярні методи підвищення ефективності виробництва як :

«Lean production» та «5S».

Давайте ознайомимось з цими методами і принципами по черзі та з проецюємо їх на наше підприємство.

Перший крок до підвищення ефективності – «Lean»:

Лін-мислення (Lean production / Lean manufacturing) – це ефективна концепція менеджменту, суть якої полягає в оптимізації бізнес-процесів за рахунок максимальної орієнтації на інтереси та потреби клієнта (ринку) і врахування мотивації кожного працівника. Впровадження методології Лін-виробництва в ідеалі дозволяє вирішити цілу низку основних проблем, з якими щодня і щогодини зіштовхуються більшість підприємств: досягти високої якості при мінімальних витратах, скоротити терміни створення продукції, уникнути надвиробництва, врегулювати питання поставок.

Автором концепції вважають Тайічі Оно, який розробив унікальну виробничу систему для корпорації Toyota – Toyota Production System (TPS), на Заході вона називається Lean production. Принципи лін-виробництва свого часу намагався донести до бізнес-громадськості ще Генрі Форд. Але його ідеї тоді не сприйняли. Впровадивши методологію лін-виробництва першими у світі, японці ще раз продемонстрували свій талант не стільки генерувати нові ідеї, скільки розвивати вже існуючі.

З Тойотою вийшло з точністю до навпаки: її «фірмова» виробнича система цього разу зацікавила американців, внаслідок чого з'явився всесвітньо-відомий «Посібник з ощадливого виробництва» – книга Джеймса Вумека і Деніела Джонса, в якій автори «розсекретили» головні складові успіху «Тойоти» – інструменти TPS, що включають TPM (Total Productive Maintenance – загальне продуктивне обслуговування устаткування); систему 5S (сортування, раціональне розташування, прибирання (утримання в чистоті), стандартизація, вдосконалення); систему швидкого переналагодження SMED – Single-Minute Exchange of Die (переналагодження / переоснащення устаткування менш ніж за 10 хвилин).

Лін-мислення та практика допомагають організаціям стати як інноваційними, так і конкурентоспроможними, що в свою чергу дозволяє їм стати стабільними. Сьогодні Лін став новим, більш ефективним підходом до роботи, незалежно від того, яка це робота, сектор чи розмір організації.

Рисунок 3.1 – Графічне зображення принципів Lean

Отже маючі певні технологічні та звітові данні пропрацюємо вищерозглянуті принципи з нашим підприємством.

Технологія дільниці замішування тіста:

- Робочий день 8год.;
- 50хв. роб. цикл машини + 30хв. на зважування та загрузку машини(витрачається приблизно однаково часу на ці процеси), 1 год. 20хв. займає повний цикл(загрузка, вихід машини на роб.режим, замішування, зупинка та вивантаження);
- 4 заміси на день;

- 1 год. 40хв. на підготовку дільниці та прибирання/мийки по закінченню робочого дня(дозволяється скорочення даного часу не більше ніж на 20хв.);
- Середня кількість робочих днів на рік – 250;
- Середнє коливання попиту +/- 0,216%.

Звітові данні щодо використання запасів:

Таблиця 3.1

Стан виробничих запасів на кінець досліджуваного періоду

Види запасів (активів)	Залишок на кінець періоду Тис. грн	Загальний оборот за період Тис. грн	Загальні витрати на запаси за період тис.грн.	% невикористаних запасів (від загальних витрат)
1	2	3	4	5
Виробничі запаси	9971	179309	189280	5,2
Борошно житнє	3468	60403	63871	1,8
Яйця	2164	39432	41596	1,14
Цукор	2007	37640	39647	1,06
Повидло	1825	32262	34087	0,96
Олія	507	9499	10006	0,26

За результатами даної таблиці можна визначити, що підприємство має досить великий відсоток невикористаних виробничих запасів на кінець року, у грошовому ж виразі об’єм невикористаних активів взагалі вражає.

Спробуємо покращити ситуацію використовуючи принципи «Lean».

План дій згідно принципів наступний:

1. Визначення цінностей – головна цінність для наших клієнтів, це якісний продукт, тому наша задача не погіршити якість - в нашому випадку тіста;

2. Створити карту потоку цінності – нажаль неможливо, вищевказані данні не дають нам інформації щодо повного циклу продукту;

3. Забезпечити безперервний потік – можливо лише з точки зору постачання сировини на локальний склад дільниці, за допомогою вчасного постачання завчасно зваженої та фасованої сировини, так як процеси на дільниці циклічні та періодичні;

4. Витягування продукту – за наступний етап будемо рахувати кожний послідуючий заміс, тобто ціль в даному випадку розміщувати на полиці локального складу саме ту кількість сировини скільки потрібно на етап(ідея перетинається з попередньою, пункт 3);

5. Постійне вдосконалення – повне виключення втрат, враховуючи об’єктивну оцінку попиту продукції на ринку закуповувати рівно стільки сировини скільки потрібно для виготовлення продукту.

Що саме ми як економісти можемо виконати?

З даного плану ми можемо взяти у роботу - виключення втрат з урахуванням умови не погіршити якість продукту(в даному випадку напівфабриката такого як тісто) та створити рекомендацію на закупку сировини оптимального фасу та ціни, що стане спонуканням іншим відділам пропрацювати пункти плану 3 та 4 згідно наших цілей з оптимізації.

Отже, перейдемо до справи – розрахунок витрат та оптимізація закупівель.

Для виготовлення напівфабрикату «тісто» підприємство використовує:

1) Борошно пшеничне, закупка в упаковках по 25кг, 1299,53грн. за упаковку;

2) Яйця курячі, закупка в у лотках по 10шт., 40грн. за упаковку;

3) Цукор білий, закупка в упаковках по 10кг, 278,99грн. за упаковку;

4) Повидло яблучне, закупка в упаковках по 10,5кг.(жерсть банка), 648,99грн. за упаковку;

5) Олія соняшникова, закупка в бутлях по 5л, 299,87грн., за упаковку;

Перейдемо до розрахунків по пунктах:

1) Борошно пшеничне 25кг(паперова упаковка) – 1299,93грн.

Розрахуємо витрати борошна на виробництво у кг:

$\frac{60\,403}{1299{,}93} = 46\,465{,}76\text{уп.} * 25 = 1\,161\,644\text{кг}$ – на рік;

$1\,357\,061/(250 * 4) = 1\,161{,}64\text{кг./день.}$

Розглянемо закупівлю 50кг мішків замість 25кг упаковок, не змінюючи витрати на виробництво, на підставі отриманих комерційних пропозицій, середня ціна на ринку 2339,93грн., оскільки ціна 50кг мішка вказує нам, що ціна за кг в такому випадку становитиме 2339,93/50 = 46,79грн, замість 1299,53/25 = 51,98грн:

$\frac{60\,403}{2339{,}93} = 25\,814{,}88\text{уп} * 50 = 1\,290\,714{,}46\text{кг}$ – це перший етап який дозволяє нам оцінити скільки б ми могли придбати аби змінивши лише фасовку при закупівлі.

Але оскільки нам така кількість борошна не потрібна – перейдемо до визначення необхідних витрат з урахуванням коливань попиту в розмірі

+/- 0,216%:

$1\,161\,644\text{кг} * 1{,}00216 = 1\,164\,153{,}15\text{кг} \sim 1\,164\,200\text{кг}$ – для зручності закупки в 50кг мішках.

Закупівельні витрати в такому випадку становитимуть:

$1\,164\,200 * 46{,}79 = 54\,472\,918\text{грн.}$

Визначимо потенційний залишок, за основу візьмемо «нейтральний випадок», тобто якщо коливання попиту не відбулося:

$1\,164\,200 - 1\,161\,644 = 2\,556$кг – в натуральному вираженні, кг;

$2\,556/50 = 51{,}12$міш. – в натуральному вираженні, мішки;

$1\,164\,200 * 46{,}79 - 1\,161\,644 * 46{,}79 = 119\,595$грн. – у грошовому виразі;

$\frac{119\,595}{54\,472\,918} * 100\% = 0{,}219\%$.

Визначимо потенційний залишок, за основу візьмемо «прикрий випадок», тобто якщо попит знизився:

$1\,164\,200 - 1\,161\,644 * 0{,}99784 = 5\,056{,}15$кг – в натуральному вираженні, кг;

$5\,056{,}15/50 = 101{,}3$міш. – в натуральному вираженні, мішки;

$101{,}3 * 2339{,}93 = 237\,041{,}97$грн – у грошовому виразі;

$\frac{237\,041{,}97}{54\,472\,918} * 100\% = 0{,}435\%$.

Отже, з розрахунками щодо оптимізації закупівлі борошна ми вже можемо наперед зробити висновки, що дана оптимізація дає позитивну тенденцію на адекватне заощадження коштів під час закупівлі.

2. Яйця курячі, закупка в у лотках по 10шт., - 40грн.

Розрахуємо витрати яєць на виробництво у шт.:

$39\,432\,000/40 = 985\,800 * 10 = 9\,858\,000$шт. – на рік;

$\frac{9\,858\,000}{250*4} = 9\,858$ - шт./день;

Збільшимо закупівлю яєць згідно залишка ведучої сировини:

$9\,858\,000 * 1{,}00216 = 9\,879\,293{,}28 \sim 9\,879\,300$ – округлення проводимо для можливості закупки рівної кількості упаковок, такий формат «лоток десяток» нас влаштовує, так як він зручний для використання;

Закупівельні витрати в такому випадку становитимуть:

$9\,879\,300 * 4 = 39\,517\,200$грн.

Визначимо потенційний залишок, за основу візьмемо «нейтральний випадок», тобто якщо коливання попиту не відбулося:

$9\,879\,300 - 9\,858\,000 = 21\,300$ – в натуральному вираженні, шт.;

$21\,300/10 = 2\,130$ – в натуральному вираженні, лоток;

$2\,130 * 40 = 85\,200$грн. – у грошовому виразі;

$\frac{85\,200}{39\,517\,200} * 100\% = 0{,}2156 \sim 0{,}216\%$.

Визначимо потенційний залишок, за основу візьмемо «прикрий випадок», тобто якщо попит знизився:

$9\,879\,300 - 9\,858\,000 * 0{,}99784 = 42\,593{,}28 \sim 42\,600$ – в натуральному вираженні(округлюємо бо в лотку 10), шт.;

$42\,600/10 = 4\,260$ – в натуральному вираженні, лоток;

$4\,260 * 40 = 170\,400$грн. – у грошовому виразі;

$\frac{170\,400}{39\,517\,200} * 100\% = 0{,}431\%$.

3. Цукор білий 10кг(паперова упаковка) – 278,99грн.

Розрахуємо витрати цукру на виробництво у кг:

$37\,640\,000/278{,}99 = 134\,915{,}22 * 10 = 1\,349\,152{,}2$ – на рік;

$1\,349\,152{,}2/(250 * 4) = 1\,349{,}15$кг./день.

Розглянемо закупівлю 50кг мішків замість 10кг упаковок, не змінюючи витрати на виробництво.

На підставі отриманих комерційних пропозицій, середня ціна на ринку 1255,46грн., оскільки ціна 50кг мішка вказує нам, що ціна за кг в такому випадку становитиме 1255,46/50 = 25,1грн, замість 278,99/10 = 27,90грн:

$37\,640\,000/1255{,}46 = 29\,981{,}04 \sim 29\,981$уп $* 50 = 1\,499\,050$кг – це перший етап який дозволяє нам оцінити скільки б ми могли придбати аби змінили лише фасовку при закупівлі.

Але оскільки нам така кількість цукру не потрібна – перейдемо до визначення необхідних витрат з урахуванням визначеного запасу для ведучої сировини в розмірі +0,216%:

$1\,349\,152{,}2кг * 1{,}00216 = 1\,352\,066{,}36кг \sim 1\,352\,100кг$ – для зручності закупки в 50кг мішках;

$1\,352\,100кг * 25{,}1грн = 33\,937\,710грн.$ – закупівельна вартість необхідної кількості цукру.

Визначимо потенційний залишок, за основу візьмемо «нейтральний випадок», тобто якщо коливання попиту не відбулося:

$1\,352\,100 - 1\,349\,152{,}2 = 2\,947{,}8кг$ – в натуральному вираженні, кг;

$2\,947{,}8/50 = 58{,}95міш.$ – в натуральному вираженні, мішки;

$58{,}95 * 1255{,}46 = 74\,009{,}36грн.$ – у грошовому виразі;

$\frac{74\,009{,}36}{33\,937\,710} * 100\% = 0{,}218\%.$

Визначимо потенційний залишок, за основу візьмемо «прикрий випадок», тобто якщо попит знизився:

$1\,352\,100 - 1\,349\,152{,}2 * 0{,}99784 = 5\,861{,}96кг$ – в натуральному вираженні, кг;

$5\,861{,}96/50 = 117{,}24міш.$ – в натуральному вираженні, мішки;

$117{,}24 * 1255{,}46 = 147\,190{,}19грн$ – у грошовому виразі;

$\frac{147\,190{,}19}{33\,937\,710} * 100\% = 0{,}433\%.$

Отже, з розрахунками щодо оптимізації закупівлі цукру ми вже можемо наперед зробити висновки, що дана оптимізація дає позитивну тенденцію на адекватне заощадження коштів під час закупівлі.

4. Повидло яблучне 10,5кг(жерсть банка) – 648,99грн.

Розрахуємо витрати повидла на виробництво у кг:

$32\ 262\ 000/648{,}99 = \ 49\ 711{,}09 * 10{,}5 = \ 521\ 966{,}44$кг – на рік;

$521\ 966{,}44/(250 * 4) \ = \ 521{,}96$кг./день.

Розглянемо закупівлю 10кг брикетів замість 10,5кг банок, не змінюючи витрати на виробництво.

На підставі отриманих комерційних пропозицій, середня ціна на ринку 420грн., оскільки ціна 10кг брикета вказує нам, що ціна за кг в такому випадку буде нижчою та становитиме 420/10 = 42грн, замість 648,99/10,5 = 61,81грн:

$32\ 262\ 000/420 = \ 78\ 814{,}28 \sim 78\ 814$уп $* 10 \ = \ 788\ 140$кг – це перший етап який дозволяє нам оцінити скільки б ми могли придбати аби змінили фасовку та постачальника при закупівлі.

Але оскільки нам така кількість повидла не потрібна – перейдемо до визначення необхідних витрат з урахуванням визначеного запасу для ведучої сировини в розмірі +0,216%:

$521\ 966{,}44$кг $* 1{,}00216 \ = \ 523\ 093{,}88$кг $\sim 523\ 100$кг – для зручності закупки в 10кг брикетах;

$523\ 100$кг $* 42$грн $= 21\ 970\ 200$грн. – закупівельна вартість необхідної кількості повидла.

Визначимо потенційний залишок, за основу візьмемо «нейтральний випадок», тобто якщо коливання попиту не відбулося:

$523\ 100 - \ 521\ 966{,}44 \ = \ 1\ 133{,}56$кг – в натуральному вираженні, кг;

$1\ 133{,}56/10 \ = \ 113{,}35$уп. – в натуральному вираженні, брикети;

$113{,}35 * 420 = \ 47\ 607$грн. – у грошовому виразі;

$\frac{47\ 607}{21\ 970\ 200} * 100\% = 0{,}217\%$.

Визначимо потенційний залишок, за основу візьмемо «прикрий випадок», тобто якщо попит знизився:

$523\,100 - 521\,966{,}44 * 0{,}99784 = 2\,261$кг – в натуральному вираженні, кг;

$2\,261/10 = 226{,}1$уп. – в натуральному вираженні, брикети;

$226{,}1 * 420 = 94\,962$грн – у грошовому виразі;

$\frac{94\,962}{21\,970\,200} * 100\% =$ 0,432%.

5. Олія соняшникова, закупка в у бутлях 5л., - 299,87грн.

Розрахуємо витрати олії на виробництво у л.:

$9\,499\,000/299{,}87 = 31\,677{,}06 * 5 = 158\,385{,}3$ л. – на рік;

$\frac{158\,385{,}3}{250*4} = 158{,}38$ - літрів/день;

Збільшимо закупівлю олії згідно залишка ведучої сировини:

$158\,385{,}3 * 1{,}00216 = 158\,727{,}41 \sim 158\,730$л. – округлення проводимо для можливості закупки рівної кількості упаковок, такий формат «бутля 5л.» нас влаштовує, так як він зручний для використання;

Закупівельна вартість становить:

$\left(\frac{158\,730}{5}\right) * 299{,}87 = 9\,519\,673$грн.

Визначимо потенційний залишок, за основу візьмемо «нейтральний випадок», тобто якщо коливання попиту не відбулося:

$158\,730 - 158\,385{,}3 = 344{,}7$ – в натуральному вираженні, літрів;

$344{,}7/5 = 68{,}94$ – в натуральному вираженні, бутлів;

$68{,}94 * 299{,}87 = 20\,673{,}03$грн. – у грошовому виразі;

$\frac{20\,673{,}03}{9\,519\,673} * 100\% =$ 0,217%.

Визначимо потенційний залишок, за основу візьмемо «прикрий випадок», тобто якщо попит знизився:

$158\,730 - 158\,385{,}3 * 0{,}99784 = 686{,}81$ – в натуральному вираженні, літрів;

$686{,}81/5 = 137{,}36$ – в натуральному вираженні, бутлів;

$137{,}36 * 299{,}87 = 41\ 190{,}14$ грн. – у грошовому виразі;

$\frac{41\ 190{,}14}{9\ 519\ 673} * 100\% = 0{,}476\%$.

Другий крок до підвищення ефективності – «5S»:

5 S — система раціоналізації робочого місця. Була розроблена в післявоєнній Японії в компанії Toyota.

Застосовується головним чином в обробній промисловості та у сфері послуг. 5 S — це ідея з японської концепції виробництва, згідно з якою порядок і чистота є основними вимогами щодо поліпшення роботи процесів, запущених на них. Чистота і підтримання порядку розглядається як основа якісної роботи.

5S використовуються у всіх сферах організації, як у виробництві, так і у сфері послуг та управління. Заохочується безпосередня участь всіх працівників. Відхилення можуть бути виявлені сторонніми особами, а також керівниками процесів.

5S — це п'ять японських слів:

- Сеірі (整理) «сортування» — чіткий поділ речей на потрібні й непотрібні і позбавлення від останніх.
- Сеітон (整顿) «дотримання порядку» (акуратність) — організація зберігання необхідних речей, яка дозволяє швидко і просто їх знайти і використовувати.
- Сеісо (清扫) «утримання в чистоті» (прибирання) — дотримання робочого місця в чистоті й охайності.
- Сеікецу (清洁) «стандартизація» (підтримання порядку) — необхідна умова для виконання перших трьох правил.

- Сіцуке (躾) «вдосконалення» (формування звички) — виховання звички точного виконання встановлених правил, процедур і технологічних операцій.

Цілі 5S:

1. Зниження числа нещасних випадків;
2. Підвищення рівня якості продукції, зниження кількості дефектів;
3. Створення комфортного психологічного клімату, стимулювання бажання працювати;
4. Підвищення продуктивності праці (що у свою чергу веде до підвищення прибутку підприємства і відповідно підвищення рівня доходу робітників).

Кроки 5S:

1. Сортування;
2. Дотримання порядку;
3. Вимоги до робочого середовища;
4. Стандартизація;
5. Удосконалення.

Згідно обраного плану дій ми можемо взяти у роботу крок

«Сортування»:

- Потрібні матеріали — матеріали, які використовуються в роботі в цей час;
- Невикористовувані матеріали — матеріали, які можуть використовуватися в роботі, але в цей час не затребувані;
- Непотрібні / непридатні — брак, який необхідно повернути постачальникам, або знищити.

Отже наші рекомендації відділу складської логістики щодо об’ємів постачання сировини в умовах «збереження» попиту(+/- 0,216%) на виробничу ділянку:

1) Борошно:

1 162 кг./день;

2) Яйця курячі:

9 860 шт./день;

3) Цукор білий:

1 350 кг./день;

4) Повидло яблучне:

530 кг./день;

5) Олія соняшникова:

160 л./день.

Та на основі наших розрахунків, які були виконані вище - етап «ощадливе виробництво» з урахуванням такого моменту, що зняття обов’язків з операторів обладнання такого процесу як зважування перед завантаженням машин призведе до скорочення часу виконання повного виробничого циклу – створити рекомендацію на постачання сировини оптимального фасу до локальних складів(складів виробничої дільниці замішування тіста).

У звітному році до впровадження «ощадливого виробництва» повний виробничий цикл складав:

50хв. роб. цикл машини + 30хв. на зважування та загрузку машини(витрачається приблизно однаково часу на ці процеси), 1 год. 20хв. займає повний цикл(загрузка, вихід машини на роб.режим, замішування, зупинка та вивантаження);

За робочий день можливо було виконувати 4 заміси які займали 5 год. 20хв. За рахунок вивільненого часу за допомогою наших впроваджень ми зменшуємо час виконання повного циклу до 1 год. 5хв.

Ставимо ціль збільшити оберт запасів: 1 год. 5хв.*5 = 5 год. 25хв.

Благо ми можемо запозичити 5хв. з процесів підготовки, прибирання/мийки дільниці згідно інформації наданої нам про технологію:

«1 год. 40хв. на підготовку дільниці та прибирання/мийки по закінченню робочого дня(дозволяється скорочення даного часу не більше ніж на 20хв.);».

Отже це означає, що теоретично ми можемо збільшити продуктивність дільниці на 25%. Залишається перерахувати вище зроблені розрахунки, а саме: витрати на виробництво в грошовому та натуральному вираженні на рік та на роб. день, залишки в грошовому та натуральному виразі.

Але дані розрахунки на те і теоретичні, так як згідно даних маркетингового відділу передбачається збільшення попиту в межах до 0,216%, натомість ми можемо використати результати розрахунків як стимул для збільшення об'ємів збуту продукції.

Після чого надати інформацію щодо необхідної кількості сировини на роб. день відділу складської логістики.

Щодо представлення різниці загальних витрат на виробничі запаси у відсотках, нижче подані розрахунки, що демонструють зменшення витрат у відсотковому та грошовому значенні.

Визначимо загальну суму витрат на запаси:

$$54\,472{,}92 + 39\,517{,}2 + 33\,937{,}71 + 21\,970{,}2 + 9\,519{,}67 = 159\,417{,}7 \text{тис. грн.}$$

$100 - \frac{159\,417{,}7}{189\,280} * 100 = 15{,}77\%$ - зниження загальних витрат на запаси на вказаний відсоток;

$189\,280 - 159\,417{,}7 = 29\,862{,}3$ тис. грн. - зниження загальних витрат на запаси у грошовому виразі;

Визначимо загальну суму запасів у залишку(в рахунок беремо «прикрий випадок»):

$$237{,}04 + 170{,}4 + 147{,}19 + 94{,}96 + 41{,}19 = 690{,}78 \text{тис. грн.}$$

$100 - \frac{690{,}78}{9\,971} * 100 = 93{,}07\%$ - зменшення активів на вказаний відсоток, що не приймають участь у обороті(залишків на складах);

$9\,971 - 690{,}78 = 9\,280{,}22$ тис. грн. - зниження об'єму залишку на балансі у грошовому виразі.

Розрахуємо зміну об'єму оборотних коштів:

$$690\,555 - 29\,862{,}3 = 660\,728{,}7 \text{тис. грн}$$

З отриманими значеннями проектного об'єму виробничих запасів виконаємо перерахунок основних економічних показників ефективності використання оборотних активів, з умовою що прибуток не змінився:

Для характеристики ефективності використання оборотних коштів можуть використовуватись коефіцієнт ефективності (прибутковість оборотних коштів) і рентабельність. Вони обчислюються за формулами:

$К_е = П / С$;

де $К_е$ – коефіцієнт ефективності оборотних коштів, коп.;

$5492/690\,555 = 0{,}0078$ – станом на досліджуваний період;

$5492/660\,728{,}7 = 0{,}0083$ – очікуваний результат.

$Р = (П / С) \times 100\%$,

П – прибуток від реалізації продукції, грн.;

Р – рентабельність оборотних коштів, %.

$0{,}0078 * 100\% = 0{,}78\%$ – станом на досліджуваний період.;

$0{,}0083 * 100\% = 0{,}83\%$ – очікуваний результат.

Якщо $К_е$ є абсолютним показником і характеризує, скільки прибутку припадає на 1 грн. оборотних коштів, то Р – відносний показник, що визначає

ступінь використання оборотних коштів. Що більшим є значення першого і другого показників, то ефективніше використовуються оборотні кошти.

За допомогою вжитих заходів вдалось збільшити рентабельність оборотних коштів на 0.05%

Для характеристики ефективності використання оборотних коштів використовується коефіцієнт обертання, що визначається за формулою:

$К_о = Р / С,$

де $К_о$ – коефіцієнт обертання оборотних коштів.

Цей показник характеризує кількість оборотів оборотних коштів за період, що аналізується. Що більше оборотів здійснюють оборотні кошти, то ліпше вони використовуються.

$265993/690555 = 0{,}38$ – станом на досліджуваний період;

$265993/660\,728{,}7 = 0{,}4$ – очікуваний результат.

В порівнянні з попереднім періодом спостерігається позитивна тенденція стосовно використання активів та збільшення прибутковості, що є наочним показником підвищення ефективності.

Коефіцієнт завантаження оборотних коштів є оберненим до коефіцієнта обертання показником і визначається за формулою:

$К_з = С / Р,$

де $К_з$ – коефіцієнт завантаження оборотних коштів, коп.

$690\,555/265993 = 2{,}59$ – станом на досліджуваний період;

$660\,728{,}7/265993 = 2{,}48$ – очікуваний результат.

В порівнянні з попереднім періодом спостерігається позитивна тенденція стосовно зниження вмісту активів, мірі їх участі в об’ємі реалізованої продукції та з огляду на прибутковість – підвищенн їх ефективності.

3.3 Оцінка впроваджених заходів підвищення ефективності використання оборотних активів на ТОВ «Бейкері Фуд-Індастрі»

В даному розділі за допомогою вжитих заходів ми спостерігаємо таке явище як Lean-трансформація.

Трансформація підприємства - це процес переходу підприємства від існуючого стану до бажаного.

Для кращої наочності ефективності впроваджених заходів складемо порівняльні таблиці з подальшим описом.

Таблиця 3.1.1

Стан виробничих запасів на кінець досліджуваного періоду

Види запасів (активів)	Залишок на кінець періоду Тис. грн	Загальний оборот за період Тис. грн	Загальні витрати на запаси за період тис.грн.	% невикористаних запасів (від загальних витрат)
1	2	3	4	5
Виробничі запаси	9971	179309	189280	5,2
Борошно житнє	3468	60403	63871	1,8
Яйця	2164	39432	41596	1,14
Цукор	2007	37640	39647	1,06
Повидло	1825	32262	34087	0,96
Олія	507	9499	10006	0,26

Таблиця 3.2

Стан виробничих запасів на кінець досліджуваного періоду

Види запасів (активів)	Залишок на кінець наступного періоду Тис. грн	Загальний оборот за наступний період Тис. грн	Загальні витрати на запаси за наступний період тис.грн.	% невикористаних запасів (від загальних витрат на запаси)
1	2	3	4	5
Виробничі запаси	690,74	159 417,95	160 108,44	0,431
Борошно житнє	237,04	54 472,9	63 634,4	0,148
Яйця	170,4	39 517,2	46 165,52	0,1
Цукор	147,19	33 937,7	39 646,7	0,09
Повидло	94,92	21 970,2	25 666,62	0,05
Олія	41,19	9 519,6	11 122,18	0,02

Таблицю 3.1.1 ми використовували як вихідні дані та візуалізацію проблеми – нераціональне використання оборотних активів, причиною чому послугувала нераціональна, надлишкова закупівля сировини без урахування потреб підприємства та стану продукту на ринку.

Таблиця 3.2 та розрахунок основних економічних показників ефективності у наведених у розділі 3.2 являє собою сподіваний, точніше проектний результат впровадження принципів та технік «ощадливого виробництва», демонструє нам позитивний ефект стосовно зниження затрат на виробництво, підвищення ефективності та прибутковості оборотних активі.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ

«Ощадливе виробництво» (Lean production / Lean manufacturing) – це дійсно ефективна концепція менеджменту.

Суть якої повністю розкривається при впровадженні, допомагає в оптимізації бізнес-процесів, бере до уваги інтереси та потреби клієнта (ринку), підвищує ефективність використання ресурсів та врахуванню мотивації кожного працівника.

Розробивши план та взявши у роботу виключення втрат з урахуванням умови не погіршити якість продукту(в даному випадку напівфабриката такого як тісто) – ми визначили за допомогою розрахунків, що цілком можливо переосмисливши стратегію закупівель та створивши раціональне, вчасне постачання сировини на виробничу ділянку згідно правил «Ощадливого виробництва»:

- зменшити витрати на виробничі запаси;
- оптимізувати використання наданої сировини;
- зменшити об’єм залишків запасів на кінець року;
- заощадження коштів та часу.

Щодо часу – впровадження системи «5S» як невід’ємної частини концепції «Ощадливого виробництва» призвело до зменшення часу виконання виробничих операцій на 15хв., що в свою чергу дає поштовх для подальшого вдосконалення виробничих та допоміжних процесів.

Також дане заощадження часу відкриває перед нами перспективи збільшення об’ємів виробництва на 25%, а отже не тільки заощадження а й збільшення дохідності підприємства. Щоправда треба ще пропрацювати збільшення попиту на ринку.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

В результаті проведеного дослідження прибутковості та ефективності використання оборотних активів на підприємстві ТОВ «Бейкері Фуд Індастрі» було виявлено, що в досліджуваному періоді в порівнянні з попереднім періодом спостерігається позитивна тенденція стосовно оборотності активів, мірі їх участі в об'ємі реалізованої продукції та з огляду на прибутковість – низька їх ефективність.

Підприємство потребує вживання заходів щодо поліпшення використання оборотних коштів ТОВ «Бейкері Фуд-Індастрі» і підвищення ефективності виробництва можна досягти через: скорочення виробничих запасів товарно-матеріальних цінностей.

Вивчаючи напрями підвищення ефективності було розглянуто і далі описано ряд напрямів управління оборотними активами, таких як:

скорочення матеріальних запасів на складах за рахунок зниження наднормативних запасів матеріалів, палива, інструменту, внаслідок поліпшення постачання, за рахунок зниження норм витрат матеріалів на одиницю продукції;

зменшення тривалості циклу виробництва основної продукції за рахунок застосування нової техніки і технології, підвищення продуктивності праці, норм витрат ресурсів, зменшення часу перебування в заділах деталей, складальних одиниць;

скорочення залишків нереалізованої продукції через прискорення реалізації, підвищення ефективності роботи служби маркетингу, удосконалення розрахунків, поліпшення комплектності постачань;

підвищення ритмічності виробництва внаслідок рівномірності випуску і відвантаження продукції, удосконалення планування і організації виробництва; розвиток концентрації, спеціалізації і кооперування; удосконалення асортименту продукції і підвищення якості виробів.

За основу було взято концепцію «Ощадливе виробництво» (Lean production / Lean manufacturing) – це дійсно ефективна концепція менеджменту.

Суть якої повністю розкривається при впровадженні, допомагає в оптимізації бізнес-процесів, бере до уваги інтереси та потреби клієнта (ринку), підвищує ефективність використання ресурсів та врахуванню мотивації кожного працівника.

Розробивши план та взявши у роботу виключення втрат з урахуванням умови не погіршити якість продукту(в даному випадку напівфабриката такого як тісто) – ми визначили за допомогою розрахунків, що цілком можливо переосмисливши стратегію закупівель та створивши раціональне, вчасне постачання сировини на виробничу ділянку згідно правил «Ощадливого виробництва»:

- зменшити витрати на виробничі запаси;
- оптимізувати використання наданої сировини;
- зменшити об’єм залишків запасів на кінець року;
- заощадження коштів та часу.

Дотримання роботи підприємства за принципами «Ощадливе виробництво» дозволить у майбутньому не лише заощаджувати кошти на витратах а й збільшити оборот та дохід підприємства, так як компонент система «5S» як невід’ємна частини концепції «Ощадливого виробництва» згідно розрахунків обіцяє зменшити час виконання виробничих операцій на 15хв., що в свою чергу дає поштовх для подальшого вдосконалення виробничих та допоміжних процесів.

Також дане заощадження часу відкриває перед нами перспективи збільшення об’ємів виробництва на 25%, а отже не тільки заощадження а й збільшення дохідності підприємства. Щоправда треба ще пропрацювати збільшення попиту на ринку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1 А. С. Полторак. «ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ: СУЧАСНІ НАУКОВО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ»[Електронний ресурс]/А. С. Полторак - http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2171;

2 І.О.Тарасенко. «Фінанси підприємств» [Електронний ресурс]/І.О.Тарасенко., Н.М. Любенко. - https://pidru4niki.com/84803/finansi/finansi_pidpriyemstv;

3 Воронко А.Ю. «Облік та аудит оборотних активів згідно МСФЗ» [Електронний ресурс] / Воронко А.Ю. - http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/27747/1/%D0%92%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%90.%D0%AE.%20%D0%9E%D0%9C%D0%9E%D0%BC-21.pdf???history=0&pfid=1&sample=41&ref=1;

4 Анкета підприємства ТОВ «БейкеріФудІндастрі» [Електронний ресурс]https://chamber.cn.ua/tov-fornetti-ukraina/?history=0&pfid=1&sample=6&ref=1;

5 Анкета підприємства ТОВ «БейкеріФудІндастрі» [Електронний ресурс]https://youcontrol.com.ua/ru/catalog/company_details/32858983/;

6 Левченко О.П. Шляхи удосконалення організації обліку виробничих запасів. [Електронний ресурс] / Режим доступу:http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:_OBe_EHZKYsJ:journal.tsatu.edu.ua/index.php/econ/article/download/198/195+&cd=1&hl=ru&ct=clnk&gl=ua.

7 Фесенко В.В. Вибір методу оцінки списання запасів як фактор впливу на формування фінансових результатів. [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www.repository.hneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/328/1.pdf.

8 Слободян Н.Г. Організація і методика економічного аналізу: Навч.посіб. – К.: НУХТ, 2013. – 322 с.

9 Чернелевський Л.М., Слободян Н.Г., Михайленко О.В. Аналіз діяльності підприємств та банківських установ: економічний, фінансово-

інвестиційний, стратегічний: Підручник. – 2-ге вид-ня, перероб. та доповн. – К.: «Хай-Тек Прес», 2014. – 640 с.

10 М.В. Дунаєва, старший викладач кафедри обліку підприємницької діяльності, ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана». Особливості оцінювання виробничих запасів. [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://webcache.googleusercontent.com/search.ua.

11 Науковий вісник НЛТУ України. – 2013. – Вип. 23.18 [Електронний ресурс] / Режим доступу:http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe_2013_23.18_30.

12 Сулик Ю.А. Удосконалення організації обліку виробничих запасів із застосуванням ПЕОМ. 2012. [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/Uproz/2012_13/u1213su2.pdf.

13 Стригуль Л.С., Ковальов А.Г. Сучасний стан та проблеми автоматизації бухгалтерського обліку на підприємстві. 2010 [Електронний ресурс] / Режим доступу:http://www.kpi.kharkov.ua/archive/2010/61/2_12.pdf.

14 Олійник А.П. Сучасні методи обліку виробничих запасів 2012. [Електронний ресурс] / ecnof_2012_9(2)__72.

15 Етапи проведення економічного аналізу на підприємстві[Електронний ресурс] Режим доступу:http://pidruchniki.com/15970122/ekonomika/etapi_provedennya_ekonomichnogo_analizu_pidpriyemstvi

16 Райзберг Б.А., Лозовский Л.Ш., Стародубцева Е.Б. "Современный экономический словарь. - 6-е изд., перераб. и доп. - М." (ИНФРА-М, 2011)

17 А. М. Поддєрьогін Фінанси підприємств Підручник / Керівник авт. кол. і наук. ред. проф. 3-тє вид., перероб. та доп. — К.: КНЕУ, 2001. — 460 с

18 Чернелевський Л.М., Осадча Г.Г., Управлінський облік на підприємствах харчової промисловості: Навчальний посібник. - К.: «Пектораль», 2005. - 359 с.

19 Чернелевський Л.М., Слободян Н.Г., Михайленко О.В. Аналіз діяльності підприємств та банківських установ: економічний, фінанси-інвестиційний, стратегічний: Підручник. - К.: «Хай-Тек Прес», 2009. - 640 с.

20 Малярець Л.М. Збалансована система показників в оцінці діяльності підприємства. Монографія / Л. М. Малярець, А. В. Штереверя. – Харків: Вид ХНЕУ,2008. – 180 с. (Укр.мов.)

21 Андреева, Г. І. Економічний аналіз [Текст]: навч.-метод. посібник / Г. І. Андреева. - К. : Знання, 2008. - 263 с. - (Серія «Вища освіта XXI століття!).

22 Балюх М.А. Економічний аналіз. Навч. посібник /М.А. Балюх, В.З. Бурчевський, М.І. Горбаток та ін., за ред. акад. НАНУ, проф. М.Г. Чумаченка. - К.: КНЕУ, 2009 - 556 с

23 Бланк І.А. Управління активами / І.А. Бланк - К.: Ника-Центр, Эльга, 2011. - 702 с.

24 Бодаренко О.С. Методологічні основи управління оборотними активами підприємств // Інвестиції практика та досвід.–2008. –№4.–С.40–44.

25 Гринів Б. В. Економічний аналіз торговельної діяльності. Навч. Посіб/ Б. В. Гринів - К.: Центр учбової літератури, 2011. - 392 с.

26 Давиденко Н.М. Ліквідність та платоспроможність як показники ефективності фінансового менеджменту підприємства/ Н.М. Давиденко // Актуальні проблеми економіки.– 2005.– №2. – С. 36–40.

27 Ізмайлова Н.В. Управління оборотними активами підприємств: авторефер. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук.: спец 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит / Н.В. Ізмайлова. — К., 2009. – 24 с..

28 Кодацький В.П. Шляхи ефективного управління оборотними активами промислових підприємств/ В.П. Кодацький // Актуальні проблеми економіки. – 2008. — № 4. – С. 150.

29 Горфингель, В.Я. Экономика предприятия : учебник / В. Я. Горфингель, В. А. Швандар. - М. : ЮНИТИ, 2007. – 564 с.

30 Звягинцев А.М. Корпоративные структуры и логистика/ А.М. Звягинцев // Логистика. - 2010. - № 2. - С.29-31

31 Ляшенко М.С. Управління капіталом підприємства: конспект лекцій / М.С. Ляшенко. Режим доступу: http://ukrkniga.org.ua/ukrknigatext/643/3/

32 Баранова В. Г. Теоретичні засади управління оборотним капіталом / В. Г. Баранова, С. М. Гоцуляк // Вісник соціально-економічних досліджень. – Одеса: ОДЕУ, 2008. – № 30. – С. 32–36.

33 Берехтіна Л. О. Економічна сутність оборотного капіталу підприємства / Л. О. Берехтіна // Держава і регіони. Серія: Економіка і підприємництво. – 2011. – № 6. – С. 378–381.

34 Оборотні активи за видами економічної діяльності за 2012-2015 рр. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://ukrstat.gov.ua.

35 Онищенко С. В. Управління дебіторською заборгованістю підприємств в умовах кризи неплатежів / С. В. Онищенко, Т. П. Верещака // Молодий вчений. - 2016. - № 12 (39). - С. 809-813.

36 Філатова З. В. Напрямки формування системи управління оборотними активами підприємства / З. В. Філатова, А. Г. Ротанова // Проблеми підвищення ефективності інфраструктури: зб. наук. праць. – 2011. – Вип. 29. – С. 330–335.

37 Янковська В. В. Економічна суть оборотних активів підприємства [Електронний ресурс] / В. В. Янковська / Міжнародний збірник наукових праць. Випуск №1(16). – Режим доступу: http://pbo.ztu.edu.ua/article/viewFile/51630/47490. –

38 Чобіток В. І. Управління оборотними активами підприємства: теоретичний аспект [Електронний ресурс] / В. І. Чобіток, К. С. Пятилокотова. – Режим доступу : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/natural/Vetp/2013_41/13cvieic.pdf.

Додаток 1
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку
1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

		КОДИ
	Дата (рік, місяць, число)	01.03.2019
Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ З ІНОЗЕМНОЮ ІНВЕСТИЦІЄЮ "БЕЙКЕРІ ФУД ІНДАСТРІ"**	за ЄДРПОУ	32858983
Територія	за КОАТУУ	7422055100
Організаційно-правова форма господарювання	за КОПФГ	240
Вид економічної діяльності	за КВЕД	10.71

Середня кількість працівників[1]

Адреса, телефон **17000 ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛ. КОЗЕЛЕЦЬКИЙ РАЙОН СМТ. КОЗЕЛЕЦЬ ВУЛ. СОБОРНОСТІ БУД. 125** **0442337322**

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "√" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	√
за міжнародними стандартами фінансової звітності	

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2019 року

Форма № 1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	2665	2800
первісна вартість	1001	4515	4650
накопичена амортизація	1002	1850	1850
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1273	1984
Основні засоби:	1010	30772	29817
первісна вартість	1011	79916	84152
Знос	1012	49144	54335
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість	1016	-	-
Знос	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи:	1020	-	-
первісна вартість	1021	-	-
накопичена амортизація	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	**1095**	**34710**	**34601**
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	171034	189280
Виробничі запаси	1101	8824	9971
Незавершене виробництво	1102	5	62
Готова продукція	1103	9404	10132
Товари	1104	6103	4094
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	18991	28867
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	2918	4575
з бюджетом	1135	40	29
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
з нарахованих доходів	1140	-	-
із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	-	-
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Грошові кошти та їх еквіваленти:	1165	4143	11029
Готівка	1166	1	-
Рахунки в банках	1167	4142	11029
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-

Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	93	796
Усього за розділом II	**1195**	**500521**	**690555**
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	**1200**	-	**4**
Баланс	**1300**	**535231**	**725155**

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	14086	14086
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	44767	48751
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	**1495**	**58853**	**62837**
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	2009	2500
Інші довгострокові зобов'язання	1515	4434	4576
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	**1595**	**6443**	**7076**
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	16860	31139
розрахунками з бюджетом	1620	654	1076
у тому числі з податку на прибуток	1621	281	140
розрахунками зі страхування	1625	291	165
розрахунками з оплати праці	1630	1147	644
за одержаними авансами	1635	558	459
за розрахунками з учасниками	1640	-	-
із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	105	202
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	320	562
Усього за розділом III	**1695**	**19935**	**34247**
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	**1700**	**-**	**-**
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	**1800**	**-**	**-**
Баланс	**1900**	**85231**	**104160**

Керівник _____ **НІКОЛАЙЧУК ОЛЕКСІЙ ПАВЛОВИЧ**

(підпис) (ініціали та прізвище)

Головний бухгалтер _____ **ЧИЖОВА СВІТЛАНА АНДРІЇВНА**

(підпис) (ініціали та прізвище)

М.П.

[1] Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

	КОДИ
Дата (рік, місяць, число)	01.03.2019
за ЄДРПОУ	**32858983**

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ З ІНОЗЕМНОЮ ІНВЕСТИЦІЄЮ "БЕЙКЕРІ ФУД ІНДАСТРІ"**

(найменування)

Звіт про власний капітал

на 31 грудня 2019 року

Форма № 4 Код за ДКУД 1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	**4000**	14086	-	-	-	44767	-	-	58853
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	**4095**	14086	-	-	-	44767	-	-	58853
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	**4100**	-	-	-	-	3984	-	-	3984
Інший сукупний дохід за звітний період	**4110**	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112	-	-	-	-	-	-	-	-
Накопичені курсові різниці	4113	-	-	-	-	-	-	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	4114	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	**4295**	-	-	-	-	3984	-	-	3984
Залишок на кінець року	**4300**	14086	-	-	-	48751	-	-	62837

Керівник **НІКОЛАЙЧУК ОЛЕКСІЙ ПАВЛОВИЧ**

(підпис)

Головний бухгалтер **ЧИЖОВА СВІТЛАНА АНДРІЇВНА**

(підпис)

	КОДИ
Дата (рік, місяць, число)	01.03.2019
за ЄДРПОУ	**32858983**

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ З ІНОЗЕМНОЮ ІНВЕСТИЦІЄЮ "БЕЙКЕРІ ФУД ІНДАСТРІ"**

(найменування)

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

на 31 грудня 2019 року

Форма № 3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від: Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	303011	211930
Повернення податків і зборів	3005	-	-
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	45	399
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	-	-
Надходження від повернення авансів	3020	-	289
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	17	74
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	-	-
Надходження від операційної оренди	3040	-	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	1141	30
Витрачання на оплату: Товарів (робіт, послуг)	3100	(237503)	(176369)
Праці	3105	(30629)	(18975)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(8279)	(4926)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(16075)	(8611)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	-	-
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	-	-
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	-	-
Витрачання на оплату авансів	3135	-	-
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	-	-
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	-	-
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	-	-
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	-	-
Інші витрачання	3190	(813)	(951)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	**3195**	(10915)	(2890)
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації: фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	-	-
Надходження від отриманих: Відсотків	3215	-	-
Дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської Одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(5114)	(8485)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	-	-
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської Одиниці	3280	-	-
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-5114	-8485
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	1101	2153
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)

Погашення позик	3350	-610	-144
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	-	-
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	-	-
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх Підприємствах	3375	-	-
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	**3395**	491	2009
Чистий рух грошових коштів за звітний період	**3400**	6292	-3586
Залишок коштів на початок року	3405	4143	7737
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	594	-8
Залишок коштів на кінець року	3415	11029	4143

Керівник _____ **НІКОЛАЙЧУК ОЛЕКСІЙ ПАВЛОВИЧ**

(підпис) (ініціали та прізвище)

Головний бухгалтер _____ **ЧИЖОВА СВІТЛАНА АНДРІЇВНА**

(підпис) (ініціали та прізвище)

М.П.

	КОДИ
Дата (рік, місяць, число)	01.03.2019
за ЄДРПОУ	**32858983**

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ З ІНОЗЕМНОЮ ІНВЕСТИЦІЄЮ "БЕЙКЕРІ ФУД ІНДАСТРІ"**

(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за рік 2019 р.

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	269394	184916
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
Премії підписані, валова сума	2011	-	-
Премії, передані у перестрахування	2012	-	-
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(175962)	(117241)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий: Прибуток	2090	93432	67675
Збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	12672	5056
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	-	-
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
Адміністративні витрати	2130	(19144)	(11151)
Витрати на збут	2150	(66345)	(39831)
Інші операційні витрати	2180	(15123)	(8425)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	-	-
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
Прибуток	2190	5492	13324
Збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	17	74
Інші доходи	2240	-	-
Дохід від благодійної допомоги	2241	-	-
Фінансові витрати	2250	(401)	(120)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(9)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-
Фінансовий результат до оподаткування:			
Прибуток	2290	5108	13269
Збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-1124	-2390
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
Прибуток	2350	3984	10879
Збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	**2450**	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	**2460**	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	**2465**	3984	10879

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	179309	100938
Витрати на оплату праці	2505	37684	22083
Відрахування на соціальні заходи	2510	7647	4844
Амортизація	2515	5218	5051

Інші операційні витрати	2520	46716	43732
Разом	**2550**	276574	176648

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник _____ **НІКОЛАЙЧУК ОЛЕКСІЙ ПАВЛОВИЧ**
(підпис) (ініціали та прізвище)

Головний бухгалтер _____ **ЧИЖОВА СВІТЛАНА АНДРІЇВНА**
(підпис) (ініціали та прізвище)

М.П.

	КОДИ
Дата	01.03.2019
за ЄДРПОУ	32858983
за КОАТУУ	7422055100
за СПОДУ	
за КОПФГ	240
за КВЕД	10.71

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ З ІНОЗЕМНОЮ ІНВЕСТИЦІЄЮ "БЕЙКЕРІ ФУД ІНДАСТРІ"**

Територія

Орган державного управління

Організаційно-правова форма господарювання

Вид економічної діяльності

Одиниця виміру: тис. грн.

ПРИМІТКИ ДО РІЧНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

за **2019** рік

I. Нематеріальні активи

Форма N 5 Код за ДКУД 1801008

Групи нематеріальних активів	Код рядка	Залишок на початок року		Надійшло за рік	Переоцінка (дооцінка +, уцінка -)		Вибуло за рік		Нараховано амортизації за рік	Втрати від зменшення корисності за рік	Інші зміни за рік		Залишок на кінець року	
		первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація		первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація	первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація			первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація	первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Права користування природними ресурсами	010	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Права користування майном	020	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Права на комерційні позначення	030	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Права на об'єкти промислової властивості	040	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Авторське право та суміжні з ним права	050	4515	1850	135	-	-	-	-	-	-	-	-	4650	1850
-	060	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші нематеріальні активи	070	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом	**080**	4515	1850	135	-	-	-	-	-	-	-	-	4650	1850
Гудвіл	090	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

З рядка 080 графа 14 вартість нематеріальних активів, щодо яких існує обмеження права власності	(081)	-
вартість оформлених у заставу нематеріальних активів	(082)	-
вартість створених підприємством нематеріальних активів	(083)	-
З рядка 080 графа 5 вартість нематеріальних активів, отриманих за рахунок цільових асигнувань	(084)	-
З рядка 080 графа 15 накопичена амортизація нематеріальних активів, щодо яких існує обмеження права власності	(085)	-

II. Основні засоби

Групи основних засобів	Код рядка	Залишок на початок року		Надійшло за рік	Переоцінка (дооцінка +, уцінка -)		Вибуло за рік		Нараховано амортизації за рік	Втрати від зменшення корисності	Інші зміни за рік		Залишок на кінець року		у тому числі			
															одержані за фінансовою орендою		передані в оперативну оренду	
		первісна (переоцінена) вартість	знос		первісної (переоціненої) вартості	зносу	первісна (переоцінена) вартість	знос			первісної (переоціненої) вартості	зносу	первісна (переоцінена) вартість	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Земельні ділянки	100	415	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	415	-	-	-	-	-
Інвестиційна нерухомість	105	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Капітальні витрати на поліпшення земель	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Будинки, споруди та передавальні пристрої	120	22272	9990	436	-	-	-	-	950	-	-	-	22708	10940	-	-	-	-
Машини та обладнання	130	31644	21006	1764	-	-	-	-	2383	-	-	-	33408	23389	-	-	-	-
Транспортні засоби	140	10693	5762	1598	-	-	32	27	1425	-	-	-	12259	7160	-	-	-	-
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	150	10659	8239	262	-	-	-	-	224	-	-	-	10921	8463	-	-	-	-
Тварини	160	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Багаторічні насадження	170	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші основні засоби	180	752	666	-	-	-	-	-	30	-	-	-	752	696	-	-	-	-
Бібліотечні фонди	190	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	-	-	-	-
Малоцінні необоротні матеріальні активи	200	3478	3478	208	-	-	-	-	208	-	-	-	3686	3686	-	-	-	-
Тимчасові (нетитульні) споруди	210	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Природні ресурси	220	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інвентарна тара	230	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Предмети прокату	240	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші необоротні матеріальні активи	250	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом	260	79916	49144	4268	-	-	32	27	5220	-	-	-	84152	54337	-	-	-	-

З рядка 260 графа 14 вартість основних засобів, щодо яких існують передбачені чинним законодавством обмеження права власності	(261)	-
вартість оформлених у заставу основних засобів	(262)	-
залишкова вартість основних засобів, що тимчасово не використовуються (консервація, реконструкція тощо)	(263)	-
первісна (переоцінена) вартість повністю амортизованих основних засобів	(264)	-
основні засоби орендованих цілісних майнових комплексів	(264.1)	-
первісна (переоцінена) вартість повністю амортизованих основних засобів	(265)	-
залишкова вартість основних засобів, утрачених унаслідок надзвичайних подій	(265.1)	-
З рядка 260 графа 5 вартість основних засобів, придбаних за рахунок цільового фінансування	(266)	-
Вартість основних засобів, що взяті в операційну оренду	(267)	-
З рядка 260 графа 15 знос основних засобів, щодо яких існують обмеження права власності	(268)	-
Вартість інвестиційної нерухомості, оціненої за справедливою вартістю	(269)	-

III. Капітальні інвестиції

Найменування показника	Код рядка	За рік	На кінець року
1	2	3	4
Капітальне будівництво	280	-	-
Придбання (виготовлення) основних засобів	290	4379	1542
Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних засобів	300	650	442
Придбання (створення) нематеріальних активів	310	85	-
Придбання (вирощування) довгострокових біологічних активів	320	-	-
Інші	330	-	-
Разом	340	5114	1984

З рядка 340 графа 3

Капітальні інвестиції в інвестиційну нерухомість	(341)	-
Фінансові витрати, включені до капітальних інвестицій	(342)	-

IV. Фінансові інвестиції

Найменування показника	Код рядка	За рік	На кінець року	
			Довгострокові	поточні
1	2	3	4	5
А. Фінансові інвестиції за методом участі в капіталі в: асоційовані підприємства	350	-	-	-
дочірні підприємства	360	-	-	-
спільну діяльність	370	-	-	-
Б. Інші фінансові інвестиції в: частки і паї у статутному капіталі інших підприємств	380	-	-	-
акції	390	-	-	-
облігації	400	-	-	-
інші	410	-	-	-
Разом (розд. А + розд. Б)	420	-	-	-

З рядка 045 графа 4 Балансу Інші довгострокові фінансові інвестиції відображені:

за собівартістю	(421)	-
за справедливою вартістю	(422)	-
за амортизованою вартістю	(423)	-

З рядка 220 графа 4 Балансу Поточні фінансові інвестиції відображені:

за собівартістю	(424)	-
за справедливою вартістю	(425)	-
за амортизованою собівартістю	(426)	-

V. Доходи і витрати

Найменування показника	Код рядка	Доходи	Витрати
1	2	3	4
А. Інші операційні доходи і витрати Операційна оренда активів	440	-	-
Операційна курсова різниця	450	11694	12129
Реалізація інших оборотних активів	460	8	4
Штрафи, пені, неустойки	470	-	28
Утримання об'єктів житлово-комунального соціально-культурного призначення	480	-	-
Інші операційні доходи і витрати	490	970	2962
у тому числі: відрахування до резерву сумнівних боргів	491	X	-
непродуктивні витрати і втрати	492	X	-
Б. Доходи і втрати від участі в капіталі за інвестиціями в: асоційовані підприємства	500	-	-
дочірні підприємства	510	-	-
спільну діяльність	520	-	-
В. Інші фінансові доходи і витрати Дивіденди	530	-	X
Проценти	540	X	401
Фінансова оренда активів	550	-	-
Інші фінансові доходи і витрати	560	17	-
Г. Інші доходи та витрати Реалізація фінансових інвестицій	570	-	-
Доходи від об'єднання підприємств	580	-	-
Результат оцінки корисності	590	-	-
Неопераційна курсова різниця	600	-	-
Безоплатно одержані активи	610	-	X
Списання необоротних активів	620	X	-

Інші доходи і витрати	630	-	-

Товарообмінні (бартерні) операції з продукцією (товарами, роботами, послугами)	(631)	-
Частка доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за товарообмінними (бартерними) контрактами з пов'язаними сторонами	(632)	- %
З рядків 540-560 графа 4 фінансові витрати, уключені до собівартості продукції основної діяльності	(633)	-

VI. Грошові кошти

Найменування показника	Код рядка	На кінець року
1	2	3
Каса	640	-
Поточний рахунок у банку	650	10699
Інші рахунки в банку (акредитиви, чекові книжки)	660	330
Грошові кошти в дорозі	670	-
Еквіваленти грошових коштів	680	-
Разом	690	11029

З рядка 070 графа 4 Балансу Грошові кошти, використання яких обмежено (691) -

VII. Забезпечення і резерви

Види забезпечень і резервів	Код рядка	Залишок на початок року	Збільшення за звітний рік		Використано у звітному році	Сторновано використан у суму у звітному році	Сума очікуваного відшкодування витрат іншою стороною, що врахована при оцінці забезпечення	Залишок на кінець року
			нараховано (створено)	додаткові відрахування				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Забезпечення на виплату відпусток працівникам	710	105	2920	-	2823	-	202	202
Забезпечення наступних витрат на додаткове пенсійне забезпечення	720	-	-	-	-	-	-	-
Забезпечення наступних витрат на виконання гарантійних зобов'язань	730	-	-	-	-	-	-	-
Забезпечення наступних витрат на реструктуризацію	740	-	-	-	-	-	-	-
Забезпечення наступних витрат на виконання зобов'язань щодо обтяжливих контрактів	750	-	-	-	-	-	-	-
-	760	-	-	-	-	-	-	-
-	770	-	-	-	-	-	-	-
Резерв сумнівних боргів	775	-	-	-	-	-	-	-
Разом	780	105	2920	-	2823	-	202	202

VIII. Запаси

Найменування показника	Код рядка	Балансова вартість на кінець року	Переоцінка за рік	
			збільшення чистої вартості реалізації*	уцінка
1	2	3	4	5
Сировина і матеріали	800	3817	-	-
Купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби	810	-	-	-
Паливо	820	2	-	-
Тара і тарні матеріали	830	-	-	-
Будівельні матеріали	840	488	-	-
Запасні частини	850	5477	-	-
Матеріали сільськогосподарського призначення	860	-	-	-
Поточні біологічні активи	870	-	-	-
Малоцінні та швидкозношувані предмети	880	187	-	-
Незавершене виробництво	890	62	-	-
Готова продукція	900	10132	-	-
Товари	910	4094	-	-
Разом	920	24259	-	-

* Визначається за п.28 Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 "Запаси"

З рядка 920 графа 3 Балансова вартість запасів:

за чистою вартістю реалізації	відображених (921)	-
переданих у переробку	(922)	-
оформлених в заставу	(923)	-
переданих на комісію	(924)	-

Активи на відповідальному зберіганні (позабалансовий рахунок 02)	(925)	-
З рядка 275 графа 4 Балансу запаси, призначені для продажу	(926)	-

IX. Дебіторська заборгованість

Найменування показника	Код рядка	Всього на кінець року	у т.ч. за строками не погашення		
			до 12 місяців	від 12 до 18 місяців	від 18 до 36 місяців
1	2	3	4	5	6
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	940	28867	28867	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	950	-	-	-	-

у звітному році безнадійної дебіторської заборгованості	Списано (951)	-
Із рядків 940 і 950 графа 3 заборгованість з пов'язаними сторонами	(952)	-

X. Нестачі і втрати від псування цінностей

Найменування показника	Код рядка	Сума
1	2	3
Виявлено (списано) за рік нестач і втрат	960	-
Визнано заборгованістю винних осіб у звітному році	970	-
Сума нестач і втрат, остаточне рішення щодо винуватців за якими на кінець року не прийнято (позабалансовий рахунок 072)	980	-

XI. Будівельні контракти

Найменування показника	Код рядка	Сума
1	2	3
Дохід за будівельними контрактами за звітний рік	1110	-
Заборгованість на кінець звітного року:		
валова замовників	1120	-
валова замовникам	1130	-
з авансів отриманих	1140	-
Сума затриманих коштів на кінець року	1150	-
Вартість виконаних субпідрядниками робіт за незавершеними будівельними контрактами	1160	-

XII. Податок на прибуток

Найменування показника	Код рядка	Сума
1	2	3
Поточний податок на прибуток	1210	1124
Відстрочені податкові активи: початок звітного року	на 1220	-
кінець звітного року	на 1225	-
Відстрочені податкові зобов'язання: початок звітного року	на 1230	-
на кінець звітного року	1235	-
Включено до Звіту про фінансові результати - усього	1240	1124
у тому числі: поточний податок на прибуток	1241	1124
зменшення (збільшення) відстрочених податкових активів	1242	-
(зменшення) відстрочених податкових зобов'язань	1243	-
Відображено у складі власного капіталу – усього	1250	-
у тому числі: поточний податок на прибуток	1251	-
зменшення (збільшення) відстрочених податкових активів	1252	-
(зменшення) відстрочених податкових зобов'язань	1253	-

XIII. Використання амортизаційних відрахувань

Найменування показника	Код рядка	Сума
1	2	3
Нараховано за звітний рік	1300	5220
Використано за рік - усього	1310	-
в тому числі на:	1311	-

об’єктів	будівництво	
(виготовлення) та поліпшення основних засобів	придбання 1312	-
них машини та обладнання	з 1313	-
придбання (створення) нематеріальних активів	1314	-
погашення отриманих на капітальні інвестиції позик	1315	-
-	1316	-
-	1317	-

Керівник _____ **НІКОЛАЙЧУК ОЛЕКСІЙ ПАВЛОВИЧ**

(підпис) (ініціали та прізвище)

Головний бухгалтер _____ **ЧИЖОВА СВІТЛАНА АНДРІЇВНА**

(підпис) (ініціали та прізвище)

М.П.

XIV. БІОЛОГІЧНІ АКТИВИ

Групи біологічних активів	Код рядка	Обліковуються за первісною вартістю										Обліковуються за справедливою вартістю				
		залишок на початок року		надійшло за рік	вибуло за рік		нараховано амортизації за рік	втрати від зменшення корисності	вигоди від відновлення корисності	залишок на кінець року		залишок на початок року	надійшло за рік	зміни вартості за рік	вибуло за рік	залишок на кінець року
		первісна вартість	накопичена амортизація		первісна вартість	накопичена амортизація				первісна вартість	накопичена амортизація					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Довгострокові біологічні активи – усього в тому числі:	1410	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
робоча худоба	1411	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
продуктивна худоба	1412	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
багаторічні насадження	1413	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	1414	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
інші довгострокові біологічні активи	1415	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Поточні біологічні активи – усього в тому числі:	1420	-	X	-	-	X	X	-	-	-	X	-	-	-	-	-
тварини на вирощуванні та відгодівлі	1421	-	X	-	-	X	X	-	-	-	X	-	-	-	-	-
біологічні активи в стані біологічних перетворень (крім тварин на вирощуванні та відгодівлі)	1422	-	X	-	-	X	X	-	-	-	X	-	-	-	-	-
-	1423	-	X	-	-	X	X	-	-	-	X	-	-	-	-	-
інші поточні біологічні активи	1424	-	X	-	-	X	X	-	-	-	X	-	-	-	-	-
Разом	1430	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

З рядка 1430 графа 5 і графа 14	вартість біологічних активів, придбаних за рахунок цільового фінансування	(1431)	-
З рядка 1430 графа 6 і графа 16	залишкова вартість довгострокових біологічних активів, первісна вартість поточних біологічних активів і справедлива вартість біологічних активів, утрачених унаслідок надзвичайних подій	(1432)	-
З рядка 1430 графа 11 і графа 17	балансова вартість біологічних активів, щодо яких існують передбачені законодавством обмеження права власності	(1433)	-

XV. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ВІД ПЕРВІСНОГО ВИЗНАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА ДОДАТКОВИХ БІОЛОГІЧНИХ АКТИВІВ

Найменування показника	Код рядка	Вартість первісного визнання	Витрати, пов'язані з біологічними перетвореннями	Результат від первісного визнання		Уцінка	Виручка від реалізації	Собівартість реалізації	Фінансовий результат (прибуток +, збиток -) від	
				дохід	витрати				реалізації	первісного визнання та реалізації
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Продукція та додаткові біологічні активи рослинництва - усього	1500	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
у тому числі:	1510	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
з них: пшениця	1511	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
	соя 1512	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
соняшник	1513	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
ріпак	1514	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
цукрові буряки (фабричні)	1515	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
картопля	1516	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
плоди (зерняткові, кісточкові)	1517	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
інша продукція рослинництва	1518	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
додаткові біологічні активи рослинництва	1519	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
Продукція та додаткові біологічні активи тваринництва - усього	1520	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
у тому числі:										
приріст живої маси – усього	1530	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
з нього:										
великої рогатої худоби	1531	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
свиней	1532	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
молоко	1533	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
вовна	1534	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
яйця	1535	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
інша продукція тваринництва	1536	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
додаткові біологічні активи тваринництва	1537	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
продукція рибництва	1538	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
-	1539	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
Сільськогосподарська продукція та додаткові біологічні активи - разом	1540	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-